

ΜΙΑΝΗΣΗΣ ἑλίσσεται ἀμέσως τὴν συνεδρίασιν καὶ ἐπισυνάγει μάλιστα διὰ τοῦτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὴν ἐπαύριον λοιπὸν, ὅταν ἡκούσατε τι πρακτικά.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Κύριοι, εἰς πᾶσαν συνταγματικὴν πολιτείαν εἶναι παραδεδομένον, ὅτι ὁ ὑπουργὸς δύναται τὰ νομοσχέδια, τὰ ὅποια παρουσιάζει εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ νὰ τὰ τροποποιῇ, καὶ νὰ ζητῇ τὴν ἀναβολὴν αὐτῶν, καὶ νὰ τὰ ἀποσύρῃ καὶ ἐν συνταγματικῇ ὑπουργείῳ, κύριοι, ἔχει τὸ δικαίωμα, μετὰ τὴν ἐπιφέρεισιν νομοσχεδίου οἰκισίῳ, νὰ προτείνῃ εἰς τὸν ἀνώτατον ἄρχοντα, εἰς τὸν ὅποιον ἀπέκλινται τὸ δικαίωμα τῆς κυρώσεως τῶν νόμων, δι' ἀπορᾶς τοῦ ἡτις λογημένης, νὰ εἴπῃ εἰς τὸν ἡγεμόνα· εἰρηῶ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν πρέπει νὰ κυρωθῇ. Αὐτὰ εἶναι δικαίωματα ἀκαμψιδήτητα εἰς πᾶσαν συνταγματικὴν πολιτείαν. Τί ἔρχονται σήμερον νὰ σὲ εἴπουν; Δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα τὸ ὑπουργεῖον νομοσχεδίων τι, τὸ ὅποιον παρουσιάζει, νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς ν' ἀναβληθῇ. Αὐτὰ σὲ εἴπεν ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς κ. Πατράκης· εἶπαι, λέγει, ἀντισυνταγματικὸν νὰ ζητῇται ἡ ἀναβολὴ ἐξ ὅς νομοσχεδίου ἢ τινῶν διατάξεων αὐτοῦ. Ἠδυνάμην νὰ σὲ ἀναγνώσκω πλείστα παραδείγματα· εἰς αὐτὸ τὸ Ἀγγλικὸν κοινοβούλιον πολλάκις αἱ ἐλθόντων νομοσχεδίων οὐκ ἐπιδέχονται διὰ νὰ ἐρωτηθῇ ἡ γνώμη νομομαθῶν ἀνδρῶν. Τί ἄλλο ἐπραξεν ὁ ὑπουργός τῆς δικαιοσύνης ἢ ἡ κυβέρνησις; ἐξέτασε διὰ τοῦ κ. προέδρου τῆς Βουλῆς ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συζήτησις δύο ἀρθρῶν τοῦ περὶ ληστείας νομοσχεδίου, καὶ διατὶ ἐξέτασε τὴν ἀναβολὴν; ἐξέτασε τὴν ἀναβολὴν διὰ τὸν ἀκόλουθον λόγον. Ἐν αὐτῇ τῇ κοινωνίᾳ ἐγεννήθησαν διαταγμοὶ περὶ τῶν δύο πρώτων ἀρθρῶν τοῦ νομοσχεδίου· ἡ κυβέρνησις ἀπὸ μεγάλης εὐλαδίας πρὸς τὴν γνώμην, ἡ ὁποία ἐξεργάσθη, ἀπερίσσει νὰ ζητήσῃ τὴν γνώμην τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων. Καὶ θὰ κατακριθῇ, κύριοι, ἡ κυβέρνησις ἐάν ἀποτείνηται πρὸς τὰ ἐσθία δικαστήρια καὶ εἴπῃ εἰς τὰ δικαστήρια, εἰπότε μοι καθαρῶς τὴν γνώμην σας· οἱ γεννηθέντες διαταγμοὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ εἰσὶν ἄληθοις ἢ ὄχι; εἰσὶν ἐάσιμοι ἢ ὄχι; Δὲν ἔχετε νὰ φοβηθῆτε τὴν ἐπιφέρειν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, εἰσθε σήμερον ἐσθίοι καὶ ἀνεξάρτητοι, ἔχετε τὸ τεκμήριον ὅτι εἰσθε νομομαθεῖς σιδρεῖς, εἰπότε λοιπὸν τὴν γνώμην σας, εὐτίματέ μας ἔάν, κύριοι, τὰ δικαστήρια, ὁ Ἄρειος Πάγος καὶ τὰ τέσσαρα ἐπείτα εἴπωσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν, ὅτι οἱ διαταγμοὶ τῆς κοινωνίας εἰσὶν ἐάσιμοι, ἡ κυβέρνησις δὲν θὰ ἔχῃ δυσκολίαν τότε ἀπέναντι τῆς γνώμης τῶν ἀνωτάτων δικαστηρίων ν' ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον· ἐάν ὅμως τὰ ἀνωτάτα δικαστήρια εἴπουν ὄχι, οἱ διαταγμοὶ αὐτοὶ τῆς κοινωνίας δὲν εἰσὶν ἐάσιμοι, τὸ νομοσχέδιον δὲν ἔχει ὅ, τι μέλη τινὰ τῆς κοινωνίας νομίζον ὅτι περιέχει, ἡ κυβέρνησις, κύριοι, θὰ τὸ ἐπαναφέρῃ ἐντὸς τῆς Βουλῆς.

Ποῖον εἶναι τὸ ἀντισυνταγματικόν; βλέπετε ἀντισυνταγματικὴν τινα πορείαν τῆς κυβερνήσεως; Ποῖα εἶναι ἡ ἀπερισκεψία, τὴν ὁποίαν εὐρίσκουσιν, εἰς τὴν πορείαν αὐτὴν τῆς κυβερνήσεως; Ἀντὶ ἀπερισκεψίας, κύριοι, φαίνεται τὸ εἶδος τῆς κυβερνήσεως πρὸς τοὺς ἀναρριέντας τελευταίους διαταγμοὺς ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

Ἄλλως τε τὸ νομοσχέδιον περιέχει ἄλλας διατάξεις, αἱ ὅποιαι δὲν ἔχουν οὐδεμίαν σχέσιν μὲ τὰ δύο πρῶτα ἀρθρα τοῦ νομοσχεδίου· περιέχει διατάξεις, αἱ ὁποῖαι ἐλαβόν τὴν κύρωσιν ἄλλου νομοθετικοῦ σώματος καὶ πρὸ δέκα μηνῶν ἀπετέλουν νομοθέτημα τοῦ Κράτους· αἱ διατάξεις αὗται, ἀποβλέπουσιν τροπολογίαν τινῶν ἀρθρῶν τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐνῶ τὰ δύο πρῶτα ἀρθρα ἀποβλέπουσιν διαιδικασίαν. Τί εἴπεν ὁ ὑπουργός τῆς δικαιοσύνης; Ἡ ἐπιτροπὴ, ἐάν ἐγκρίνῃ, δύναται νὰ προβῇ εἰς τὴν μελέτην τῶν διατάξεων αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται καταπεύγου-

σαι. Αἱ διατάξεις αὗται, ἐννοεῖτε καλῶς ἐκ τοῦ λόγου, τὸν ὅποιον σὲ εἴπεν, αἱ διατάξεις αὗται πρόκειται νὰ τροποποιηθῶσιν ἀρθρα τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐνῶ αἱ διατάξεις τῶν δύο πρώτων ἀρθρῶν εἶναι διαδικαστικαί, δύναται δὲ τὰ δύο πρῶτα ἀρθρα ν' ἀποτελέσωσιν ἰδιαίτερον νομοσχέδιον, ἐνῶ αἱ λοιπαὶ διατάξεις δύναται ἐπίσης ν' ἀποτελέσωσιν ἰδιαίτερον νομοσχέδιον.

Αὗται εἶ-αι, κύριοι, αἱ ἐξηγήσεις, τὰς ὁποῖας ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ δώσῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Ἀπέκλινται εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ ἂν ἡ γνώμη τῆς κυβερνήσεως ἦναι ὀρθή ἢ ὄχι, ἂν ἦναι ἀπερίσκεπτος καὶ ἑωλός.

Π. ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Κύριε πρόεδρε, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσω, ὅτι οὐδέποτε ἐνόησα ν' ἀμφισβητήσω τὸ δικαίωμα τὸ ὅποιον ἔχει ἡ κυβέρνησις νὰ τροποποιῇ τὰ νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα εἰσάγει, νὰ τὰ ἀποσύρῃ, εἴτε ἐπιψηφίζομενα νὰ τὰ ἀκυροῖ· ἐνόησα ὅτι συνήθως ἡ τακτικὴ εἶναι ὅτι πρῶτον σκέπτεται ὡρίμως καὶ ἐασίμως ἐπ' αὐτῶν, ὅταν ὑποβάλλῃ νομοσχέδια.

ΦΩΝΑΙ ΕΞ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ. Αἶ, αἶ!

ΤΙΝΕΣ ΕΚ ΔΕΞΙΩΝ. Τί φωνάζετε αἶ αἶ (θόρυβος.)

ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Αἱ ἀμφιβολίαι, κύριε πρόεδρε, ἦσαν καὶ πρῶτον γνωσταί.

Γ. ΡΟΥΦΟΣ. Ἄς γέρουν ζήτημα ἐμπιστοσύνης (θόρυβος).

ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Διευκρινεῖται πρὸ δύο καὶ τριῶν μηνῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Σὲ παρακαλῶ τὰς λέξεις ἀπερισκεψίαι νὰ τὰς μίψετε ἐκτὸς τοῦ περιόλου τοῦτου.

ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Κύριε πρόεδρε, δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα ν' ἀποθνήσκει πρὸς ἐμὲ, διότι δὲν εἶμαι ἐγὼ ὅστις ἐβρίψα αὐτὰς τὰς λέξεις. Καὶ λυποῦμαι πολὺ, διότι ἕνας γέρον ἀνὴρ ὡς ὁ κ. πρόεδρος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. (κροῖων τὸν κώλον αὐτοῦ). Ἡσυχάζετε, σὲ παρακαλῶ. (Μέγας θόρυβος.)

ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Λοιπὸν δὲν ἦτο προτιμότερον, λέγω, εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ νὰ δοθῇ μεγαλειτέρα προσοχή, νὰ κληθῶν ὅλοι ὅσοι δύναται νὰ δώσω γνώμην καὶ γνώμην βαρεῖαν, καὶ τότε νὰ ἐλθῇ δὲν ἦτο ἴσως καλλίτερον, ἀπὸ ἀπᾶς ἡλθον, νὰ εἴπουν ὅτι τὸ ἀποσύρουμε καὶ περιμένομεν τὴν γνώμην τῶν ἄλλων; Δὲν ἤρνησεν τὸ δικαίωμα τὸ ὅποιον ἔχει ἡ κυβέρνησις νὰ τροποποιήσῃ, ν' ἀποσύρῃ ὑποβληθέν νομοσχέδιον ἢ νὰ ἀκυρώσῃ ἐπιψηφισθὲν.

ΜΙΑΝΗΣΗΣ. Λοιπὸν, παρακαλῶ, τὸ συμπέρασμα. Ἡ κυβέρνησις ἀποσύρει τὸ νομοσχέδιον, τὸ ἀναβάλλει, τί τὸ κάμνει; (θόρυβος).

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ. (πρωθυπουργός). Κύριοι, εἴπον καθαρὰ καὶ ἀπορῶ πῶς βουλευτὴς τόσον εὐφυῆς, ὡς ὁ κ. Μίλκας, δὲν ἐνόησε τί εἴπον. Εἴπον ὅτι ἡ κυβέρνησις ἀναβάλλει τὸ νομοσχέδιον. Ἄν νομίζετε ὅτι ἔχει πλάγιον τινα σκοπὸν, ἀπατήσθε· ἂν νομίζετε, ὅτι θέλετε εὖρε εἰδῶ πιδίον ἐφ' οὗ ἡδυνάσθε νὰ πολεμήσετε τὴν κυβέρνησιν, εἰσθε πολὺ ἡπατημένοι. Ἄν νομίζετε, ὅτι εἶναι κακὴ ἡ πολιτικὴ ἢ σημερινή, φέρετε ὅποιονδήποτε ζήτημα ἐμπιστοσύνης· θέλετε τὸ ἀποδεχόμεθα καὶ τὸ ἀποδεχόμεθα πληρῶστα. Δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ καθήμεθα εἰς αὐτὰς τὰς εἰρας τῆς ἀδελφείας χωρὶς νὰ ἔχωμεν τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Βουλῆς, ἥτις ἐράνη ἔδω· ἀλλ' ἂν θέλετε, φέρετε ὅποιονδήποτε ζήτημα, ἀλλὰ μὴ καταφεύγετε εἰς τοιαῦτα μέσα.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Κύριε πρόεδρε, καταδικάζεται μία εἰλικρίνεια τῆς κυβερνήσεως. Πολλὰκις νομοσχέδια μεταβάλλονται ἀπὸ μίαν σύνοδον εἰς τὴν ἄλλην. Νὰ τεθῇ λοιπὸν ζήτημα τοιοῦτον· εἴ Βουλὴ ἀρκεσθεῖσιν εἰς τὰ λεγόμενα, μεταβαίνει εἰς τὴν ἑφεστῶσαν διάταξιν.

ΠΟΛΛΟΙ. (ἐξ ἀριστερῶν). Μάλιστα, μάλιστα.

ΜΙΑΝΗΣΗΣ. Ἐπὶ τοῦ θέματος. Εὐόμισα ὅτι θέλετε κλείσει ἡ συζήτησις, μεταβαίνουσι τῆς Βουλῆς εἰς τὸν ἑφεστῶσαν μόνον τῇ;

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΣ Α'.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ.

ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 50

Τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1869.

(Τετάρτη).

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἐδρασί-
σης ἐν ἀπαρτίᾳ τῆς Βουλῆς, ἀνέγνωσθησαν τὰ πρακτικά τῆς
προηγούμενης συνεδριάσεως καὶ ἐπεκρινώθησαν. (Τὴν ἰδίαν
τοῦ προέδρου κατέχει ὁ ἀντιπρόεδρος κ. Τοπάλης.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Προσέβη ἀναφορά εἰς τὸ προεδρίον ἐνὸς Βα-
σιλείου Βουδούρη, ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν πατρίδα κατὰ τὸν
ἐγὼνα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου παρὰ τῆς Βουλῆς
νὰ χορηγηθῇ ἀνάλογον χρηματικὴν ποσὸν, ἵνα χρησιμεύσῃ ὡς
προίξ τῆς ἐν ᾧ γάμου θυγατρὸς του.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Διαβιβάσθη εἰς τὸ προεδρίον ἡ ἀπάντησις τοῦ
βουλευτοῦ κ. Κ. Κεχαγιά. (Ἀναγινώσκεται.)

Κύριε Πρόεδρε!

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 375 ἐγγράφου τοῦ προεδρίου
τῆς Βουλῆς, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ πᾶροιστέω ὑμᾶς, κύριε
πρόεδρε, ὅτι μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς Παρνασσίδος,
ὁπότε καὶ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραίτησίν μου δικαιολογῆται
αὐτὴν διὰ τῶν ἐξῆς λόγων, οἵτινες εὐρίσκονται αὐτολεξέαι ἐκτε-
θειμένοι καὶ ἐν τοῖς στενογραφημένοις πρακτικοῖς τῆς Βουλῆς
ἦτοι,

«Σέβωμαι τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, καὶ ἔχω πλήρη παποί-
σθαι ὅτι ὑπαγορεύθη ἀπὸ πνεύμα εὐθυδικίας· δὲν δύνωμαι ὁ-
μως ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐκπληρώσω τὰ βουλευτικὰ μου καθήκοντα
ἐμπέναντι μιᾶς διαμαρτυρήσεως τῶν συμπολιτῶν μου, οἵτινες
ἐπὶ 18 ἔτη μὲ ἐκείνον τὴν τιμὴν νὰ μὴ ἐλέγξωσιν ἀντιπρό-
σωπὸν των, διὰ τοῦτο ὑποβάλλω τὴν παραίτησίν μου.»

Δι' αὐτοὺς τὰς λόγους, λοιπὸν, κύριε πρόεδρε, παραιτήθην,
καὶ οὐχὶ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς ἀναφερομένους.

Δέχθητε τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξόχου ὑπολήψεώς μου.

Ἐν Αθήναις, τῇ 15 Ὀβρίου 1869.

Ε. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

ΤΙΝΕΣ. Ἐπιμένει λοιπὸν εἰς τὴν παραίτησίν του.

ΓΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Τὰ πρακτικά τὰ ἐπίσημα ὅμως, εἶναι
πλέον ἰσχυρὰ· διότι ἐκεῖ στηρίζονται ὅλοι οἱ νόμοι, ἄλλως ἐάν

δὲν παραδεχθῶμεν ὅτι οὐτὰ ἔχουσι κύρος, ἀναιρέτομεν ὅλους
τοὺς νόμους.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Αὐτὸ τὸ ἐγγράφον τί δηλοῖ; ἐπιμένει
νὰ εἶναι παραιτημένος;

Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ. Τὸ ζήτημα εἶναι τὸ ἐξῆς, λέγει ὅτι
παραιτήθη, νὰ ἐρωτηθῇ, ἀπακλῆ τῆς παραίτησίν του ἢ ὀχι;

ΔΕΚΑΣ. Ὁ κ. Κεχαγιάς, ἐάν τὸν ἐνόησα, διὰ τοῦ ἐγγράφου
τοῦ λέγει ὅτι τὰ ἐπίσημα πρακτικά τῆς Βουλῆς δὲν τὰ ἀν-
γνωρίζει τόσον γνήσια. Τοῦτο ἴσως δι' ἡμᾶς ἡμπορεῖ νὰ ἴ-
ναι ἀτακτον, οὐχὶ δὲ καὶ ἀξιοποιον, διότι πᾶς Ἕλλην δύναται
ν' ἀμφισβᾶλλῃ διὰ τὰ πρακτικά, δυστυχῶς δὲν ὑπάρχει νόμος,
δι' οὗ νὰ τὸν τιμωρήσωμεν· θέλει νὰ ἀμφισβᾶλλῃ ὡς ἀμφισβᾶλλῃ,
ὡς καὶ ὁ κ. Κεχαγιάς, ἂν ἦναι σύμφωνος ἢ ὀρθᾶ· ἐπειδὴ ὅμως ὁ
ἀναφερόμενος ἐμμένει εἰς τοὺς λόγους τοὺς β' θέντες παρ' αὐτοῦ,
εἰς τὰ πρακτικά τὰ ἄλλα, τὰ στενογραφημένα, λέγων, ὅτι εἶναι
δικαιώμενος νὰ ἐμμένῃ, διὰ τὰ ὑποχρεώσῃ μάλιστα τοὺς συμπο-
λίτας του, οἱ ὅποιοι ἐπὶ τούτοις ἴτη τὸν ἐτίμησαν, φρονῶ ὅτι
πᾶσα ἐπιμονὴ ἐδική μας εἰς τὸ νὰ μὴ θέλωμεν νὰ τοῦ δώσωμεν
τὴν παραίτησιν, δὲν εἶναι τὸσον τακτικόν, διότι διὰ τῆς παραι-
τήσεως αὐτῆς ὀχι μόνον θὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν κ. Κεχαγιά, ἀλλὰ
θὰ εὐχαριστήσωμεν τοὺς πολίτας τῆς Ἀμφίσης, καὶ τοῦτο
εἶναι τὸ μαγαλεύτερον· ἔπειτα φρονῶ ἐγὼ, ἂν μοι ἦτο ἐπιτε-
τραμμένον ἀτομικῶς νὰ εἶρω γνώμην, ὅτι εἶναι ἕνας ἀρκετὰ εὐ-
γενὴς τρόπος ὑπεκφυγῆς τῆς θέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρέθη ὁ κ.
Κεχαγιάς· ἄνθρωποι εἰμένα, κύριοι, ὅλοι ἐπιβιβάζομεθα, ἴσως ἔλθομεν
εἰς χειροτίραν πολλάκις θέσιν ἀπὸ τὸν κ. Κεχαγιά, ὅστις ἐμ-
μένει εἰς τὴν ἐννοίαν τῶν στενογραφημένων πρακτικῶν, πιστεύω
ὅτι εἶναι ὀλίγον τραχὺ δι' ἐν σῶμα, ὁποῖον εἶναι τὸ ἴδιόν
μας, ν' ἀπεινήσωμεν, νὰ εἰπῇ ὅτι, ἐθαίσθη ἐπὶ τῶν ἐπι-
σήμεν πρακτικῶν καὶ ἀνγνωρίζῃ αὐτά, τοῦτο εἶναι δύσκολον·
ἡ σιωπὴ πάντοτε εἶναι παραδοχὴ· μοῦ ἐρχεται μίαν περί-
στασις δεινὴ, δὲν ἤξεύω τί κἄνω, δὲν ἤξεύω τί λέγω,
νὰ διασθῶ νὰ τὸ ὁμολογήσω; θὰ ἦναι πικρὸν· ἐγὼ εἰρίσκω
τὸ ἐγγράφον αὐτὸ εὐγενέστατον· ὡς εὐχαριστήσωμεν ὅθεν
καὶ τὸν κ. Κεχαγιά καὶ τοὺς συμπολίτας του διὰ τῆς παραι-
τήσεως τῆς προκειμένης αἰτήσεως, καὶ ἡ ἐπαρχία τῆς Ἀμφίσης
ὡς φροντίσῃ νὰ σταλῇ ἄλλον διὰ ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὰ συμ-
φέροντά της.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Δὲν ἐν. οὐ διόλου τί λέγει, καὶ ποῦ τὸ
ρίσκει ἐκεῖνον, τὸ ὁποῖον λέγει. Τί ἀπεφάνθη ἡ Βουλὴ; ἡ Βουλὴ

τούς εκτιμήσει. Πρὶν δὲ ἐκφράσω τὴν γνώμην μου περὶ τούτου κάμνω τὴν παρατήρησιν εἰς τὸν ἀξιότιμον βουλευτὴν Καλαμῶν, ὅτι ἀρκετὰ ἐσυζητήθη προχθὲς τὸ ζήτημα περὶ στενογραφημένων πρακτικῶν καὶ ἐπισήμων πρακτικῶν, διότι ἐάν τὰ στενογραφημένα πρακτικά διορθώνωνται, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπίσημα πρακτικά δὲν ὑπόκεινται εἰς καμμίαν βλάβαν διότι εἰς τὰ πρακτικά, ὅπως γνωρίζει ὁ κ. συναδελφεός, οὐδεμία προσοχὴ δίδεται κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ σπανίως μόνον προσέχει ὁ ἐνδιαφερόμενος ἢ ἄλλος τις εἰς τὴν ἀνάγνωσιν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀναγινώσκονται καὶ κυροῦνται χωρὶς βλάβαν. Ὅταν μάλιστα ὑπάρχῃ αὐτὴ ἡ φανερά ἀντίρρηση μεταξὺ τῶν δύο πρακτικῶν, ἡ δύναμις τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν ἐν περισσώτερον ἐξασθενεῖται. Ἐρχομαι εἰς τὴν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν ἔχω περὶ τῶν λόγων τῆς παρακινήσεως τοῦ κ. Κεχαγιᾶ, ἀφοῦ ἤδη γνωρίζωμεν αὐτούς. Ὁ κ. Κεχαγιᾶς, κύριοι, προτείνει ὡς λόγον τῆς παρακινήσεώς του, τὸ ὅτι ἐπίσημοι συμπολιταὶ του, τὴν γνώμην τῶν ὁποίων διὰ διαφόρους λόγους ὤρεται νὰ σεβασθῇ, τοῦ ἐπέβαλον αὐτὸ τὸ καθῆκον. Καὶ εἰς τί συνίσταται, κύριοι, ἡ πρότασις τῶν συμπολιτῶν του, οἱ ὁποῖοι ἐπέβαλον εἰς τὴν κ. Κεχαγιᾶν τὴν παραίτησιν καὶ εἰς ὃν τὴν γνώμην ἐπέστη; εἶναι ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ψηφοφορίας ἠνωίχθησαν αἱ κάλπαι παρόντων ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων ὑποψηφίων καὶ ἀντιπροσώπων, καὶ τῇ συναινέσει ὅλων ἠνωίχθησαν αἱ κάλπαι διὰ νὰ παρατηρηθῇ ἡ κατάστασις τῶν σκακιδίων· οἱ δὲ ἀξιότιμοι αὐτοὶ συμπολιταὶ οἱ βαρύνοντες τόσον πολὺ εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ κ. Κεχαγιᾶ, ἐθεώρησαν ὅτι ἔτο μέγιστη προσβολὴ εἰς τὴν ἐπαρχίαν νὰ ἐπικυρωθῇ μία τοιαύτη ἐκλογὴ, διότι παρεβιάσθη εἰς οὐσιώδους νόμος, ὁ νόμος περὶ μυστικῆς ψηφοφορίας· καθότι ὅταν αἱ κάλπαι ἠνωίχθησαν εἶχον ῥηθῇ 3 ἢ 4 σφαιρίδια, καὶ τούτου γενομένου, ἡ Βουλὴ προσέφερεν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς μυστικότητος καὶ ἔκαμει μέγα ἔγκλημα δεχθεῖσα τὴν παράνομον ταύτην ἐκλογὴν. Εἶναι λίαν ἀξιοκατάκριτος ὁ κ. Κεχαγιᾶς, καὶ ἂς μὲ συγχωρήσῃ ὅτι τὸ λέγω ἐν ἀπουσίᾳ του, εἶναι λίαν ἀξιοκατάκριτος ὅτι διὰ τοιοῦτον λόγον ἔβισε τὸ βουλευτικὸν δῆμα, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ σέβεται, εἰς τὴν θέσιν, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ ἔθεσε. Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν ἀνώτερόν τι συμφέρον, κύριοι, ἤθελον γίνεαι εἰσαγγελέως κατὰ τοῦ κ. Κεχαγιᾶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ παραίτησις του καὶ μὴ γίνῃ δεκτὸς ἐν τῇ Βουλῇ· ἀλλὰ, κύριοι, ὑπάρχει συμφέρον ἀνώτερον τῆς σκέψεως εἴτε τοῦ ψηφοφόρου εἴτε τοῦ ἐκλεγομένου. Ἐάν δὲν ὑπάρχῃ κανεὶς λόγος, κύριοι, τοῦ νόμου ἐπηρεάζων, ἢ τὴν ὑπόληψιν τῆς Βουλῆς, τοῦ κράτους, τῆς ἐπαρχίας δὲν πρέπει νὰ δώσωμεν ἡμεῖς εἰς μίαν παραίτησιν προσοχὴν, τῆς ὁποίας τὸ ἐλάχιστον κακὸν θέλει εἶσθαι τὸ νὰ φέρῃς νίαν ἐκλογικὴν πάλιν μίαν ἐπαρχίαν, πρῶτον ἀρκετὰ μέγα καὶ ἀρκετὰ σπουδαῖον· καὶ ἐάν αἱ παρεκτροπαί, τὰς ὁποίας τινὲς φίλοι τοῦ κ. Κεχαγιᾶ ἐπραξαν ἐπιβάλλοντες εἰς αὐτὸν νὰ κάμῃ ἐκείνο, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἀξίον σεβασμοῦ, καὶ ὑπεγρέωσαν αὐτὸν νὰ ἔλθῃ νὰ ζητήσῃ τὴν παραίτησιν, ἡμεῖς πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ἄλλο ἀνώτερον συμφέρον, καὶ νὰ σκεφθώμεν ἂν διὰ τὴν παρεκτροπὴν αὐτὴν, διὰ τὴν παραζήγησιν, διὰ τὸ λάθος αὐτὸ τοῦ ἀτόμου, πρέπη νὰ προσκαλέσωμεν μίαν ἐπαρχίαν ὁλόκληρον, διότι ἡ ἀναφορὰ φέρει 400 μόνον ὑπογράφας, καὶ νὰ ἐκθέσωμεν τὴν ἐπαρχίαν αὐτὴν εἰς νίαν ἐκλογὴν.

Λοιπὸν, κύριοι, πληροφωρία ἦτον ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ, ἀφοῦ παρεδέχθη ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν, ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγῃ τὰς παρακινήσεις καὶ βασανίζῃ αὐτάς. Κατὰ τὴν ἐξήγησιν, τὴν ὁποίαν εἶδωκεν ὁ κ. Κεχαγιᾶς, καὶ κατὰ τῆς ὁποίας δυνάμεθα ν' ἀντιταχθώμεν, νομίζω, ὅτι ἡ Βουλὴ ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὸ πολὺ ἀνώτερον συμφέρον, τὸ συμφέρον τῆς ἐπαρχίας, τὸ συμφέρον τῆς κοινῆς εὐταξίας, ὅτι πρέπει ν' ἀπορρίψῃ τὴν τοιαύτην παραι-

τήσιν, ἡ ὁποία ἐγένετο λίαν ἐπιπολαιῶς καὶ διὰ λόγους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔμπορουν νὰ ἔχουν καμμίαν σημασίαν ἐνώπιον τῶν ἀντιπροσώπων. Ἄν ἤθελε παρουσιασθῇ εἰς βουλευτὴς καὶ εἰπῇ, ὅτι μὲ ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν, τὴν ὁποίαν εἶχον νὰ συνεργάζωμαι μὲ ὑμᾶς καὶ ἐκπληρῶ τὴν ἐντολήν, τὴν ὁποίαν μοι ἀνέθετεν ἡ ἐπαρχία, δὲν δύναμαι νὰ τὸ πράξω, διότι πάσχω, ἢ διότι μεγάλην συμφέροντα μὲ προσκαλοῦν νὰ λείψω ἐν τῇ δύο ἔτη μακρᾷ τῆς πρωτεύουσας καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ δὲν θέλω ἡ ἐπαρχία νὰ μείνῃ ἀνεὺ ἀντιπροσώπων, τοῦτο, λέγω, ὅταν προταθῇ, ἡ Βουλὴ βλέπουσα τὴν ἀνάγκην θέλει ἔμπορὶ νὰ προσκαλέσῃ τὴν ἐπαρχίαν εἰς νίαν ἐκλογὴν, ἀφοῦ βλέπῃ, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν ἄλλως νὰ γίνῃ. Διὰ τούτους λοιπὸν τοὺς λόγους δὲν εἶναι ἀξίον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ παραίτησις οὐχὶ δι' ἕτερον λόγον, ἀλλ' ἵνα μὴ προκαλέσωμεν ἕτερον ἐκλογὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν ἀπορρίψιν τῆς παρακινήσεως τοῦ κ. Κεχαγιᾶ νὰ ἐγερθῶσιν. (ἐγείρονται πάντες). Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

ὑπάρχουσιν ἐθέσεις τῆς ἐπιτροπῆς τῶν οἰκονομικῶν· α'. ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον ὑπέβαλεν ὁ κ. Διαμαντόπουλος περὶ προσθήκης διατάξεων τινῶν εἰς τὸν νόμον περὶ ἐπιτηδευσμάτων· β'. ἑτέρα ἐθέσις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ὑποδιδάσεως τῆς ἐρορίας Ναυπλίου· γ'. ἑτέρα ἐθέσις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀρθροῦ ε. τοῦ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1868 διατάγματος περὶ ὑποχρεωτικῆς τῶν τραπεζικῶν γραμματίων κυκλοφορίας· δ'. ἑτέρα ἐθέσις περὶ τῶν ἐπιτηδίων δόσεων εἰς τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐλαιοδένδρων.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Νὰ τυπωθῶσιν.

ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ. Νομίζω, ὅτι ὑπάρχει κακὴ συνεννόησις μεταξὺ τῶν δύο ἐπιτροπῶν, τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς δικαιοσύνης διὰ τὸ ἀντικείμενον περὶ τῆς ληστείας. Ἡ Βουλὴ, ὅπως ἐγὼ τοῦλάχιστον ἀντιλήφθην, ἀπεφάσισεν, αἱ δύο ἐπιτροπαὶ νὰ συνέλθωσιν εἰς ἐν νὰ συζητήσωσιν ὅλα αὐτὰ τὰ νομοσχέδια τὰ ἀφορῶντα τὴν ληστείαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν παρατηρῶ, ὅτι δὲν ὑπάρχει αὐτὴ ἡ συνεννόησις, παρακαλῶ τὸν πρόεδρον νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς προέδρους ἀμφοτέρων τῶν ἐπιτροπῶν νὰ συνέλθωσι διὰ νὰ προσδιορισθῇ ἡμέρα καὶ ὥρα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν ἀμφοτέρων τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν σχετικῶν νομοσχεδίων.

ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Δὲν ὑπάρχει κακὴ συνεννόησις, διότι ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἐσωτερικῶν δὲν προσεκληθῇ ἀπὸ τὸν πρόεδρον νὰ ἐργασθῇ· τὸ νομοσχέδιον παρεπέμφθη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης. Πῶς γίνεται λοιπὸν τοιαύτη κακὴ σύστασις διὰ τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ἀποδίδεται μία τοσαύτη ἀμέλεια; αὐτὴ εἰργάσθη τοσαύτας ἡμέρας· πῶς ἔρχεσθαι καὶ κακίσετε μίαν ἐπιτροπὴν δημοσίαν, συνεδριάζοντος τοῦ σώματος; (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐχὺ δίκαιον, αὐτὸ δεικνύει τὸν ζῆλον.

ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Καὶ τὴν ἀμέλειαν τοῦ

ΜΙΑΝΗΣΣ. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης δὲν ἔχει τί νὰ πράξῃ πλέον ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ληστείας· διότι σὺς αὐτός, κ. πρόεδρε, μᾶς ἀνηγγέλλατε, ὅτι ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ἀφοῦ κατέρτισε τὸ νομοσχέδιον, ἀφοῦ τὸ ἐθεώρησε τέλειον καὶ τὸ ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν, κατόπιν ἐθυμώθη, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐρωτήσῃ καὶ τὰς δικαστικὰς ἀρχάς, καὶ οἷς παρακάλεσε ν' ἀνασταλῇ πᾶσι συζητήσεσι εἰς τὴν προεξεργασίαν αὐτοῦ ἐκ μέρους τῆς ἐπιτροπῆς.

ΤΙΝΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Μόνον ὡς πρὸς τὰ δύο ἀρθρα.

ΜΙΑΝΗΣΣ. Δὲν ἐξετάζω, ἂν εἶχε τὸ δικαίωμα, ἀφοῦ ὑπέβαλε τὸ νομοσχέδιον, ἀφοῦ ἡ Βουλὴ ἐπελήφθη αὐτοῦ, νὰ δημιουργήσῃ ἕτερον συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας, τὰς ἀνωτέρας δικαστικὰς ἀρχάς, καὶ ν' ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον, καὶ ταῦτα,

σχέσεις, αἱ ὁποῖαι κανονίζουν τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον δύναται νὰ ἐρχηται εἰς συνεννόησιν μὲ τὰς ἐπιτροπὰς; Εἰς καὶν μέρος, κ. πρόεδρε, τοῦ κανονισμοῦ δὲν ἀπαντᾷται καμμία διάταξις· διότι, κ. πρόεδρε, ἐὰν ᾔθελεν ὁ κανονισμὸς ἔχει αὐτὸν τὸν σκοπὸν καὶ αὐτὴν τὴν ιδέαν, τὴν ὁποῖαν ὑποστηρίζατε πρὶν ὑμεῖς ὡς πρόεδροι, τότε τί ἀνάγκη, σὰς ἐρωτῶ, ἦτον οἱ κ. ὑπουργοὶ νὰ εἰσάγουν τὰ νομοσχέδια τῶν ἐντὸς τῶν Βουλῶν, καὶ νὰ μὴ τὰ εἰσαγάγουν κατ' εὐθείαν εἰς τὰς ἀρμοδίαις ἐπιτροπὰς, καὶ νὰ συνεννοοῦνται μὲ ἐκεῖνας, καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ νὰ φέρουν τὰς ἐκθέσεις διὰ νὰ συζητηθῇ ἐπειτὰ τὸ ἀποτέλεσμα; Πῶς λοιπὸν οἱ κύριοι ὑπουργοὶ εἶναι ὑποχρεωμένοι καὶ ἀπὸ τὸ Σύνταγμα καὶ ἀπὸ τὸν κανονισμὸν νὰ εἰσάγουν τὰ νομοσχέδια ἐντὶς τῆς Βουλῆς; Κατ' αὐτὸν τὸν λόγον, λέγω, κ. πρόεδρε, ὅτι ὁσάκις ᾔθελεν καὶ ἔχουν αὐτὸ τὸ δικαίωμα ν' ἀνακαλέσων ἐνομοσχέδιον, δὲν δύνανται ποτε νὰ συνεννοηθῶν ἰδιαιτέρως μὲ τὰς ἐπιτροπὰς, ἀλλ' ὀφείλουν νὰ ἔλθουν ἐπισήμως ἀπὸ τοῦ βήματος καὶ νὰ εἰπουν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ τὸ ἀποσύρομεν διὰ τὸν α', διὰ τὸν β', ἢ διὰ γ' λόγον. Βλέπετε λοιπὸν, κ. πρόεδρε, ὅτι ἀντὶ νὰ αἰτιῶσθε καὶ ἀντὶ νὰ παραπονεῖσθε καὶ νὰ κατηγορεῖτε τὸν κ. Λομβάρδον, ὅτι εὐρίσκαται ἐκτὸς τοῦ κανονισμοῦ, δὲν ἔπρεπε ὑμεῖς νὰ ἐνεργήτε ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ, διότι δὲν ἔπρεπε ποτε νὰ ἔλθητε εἰς συνεννόησιν ὑμεῖς εἰμὴ ἐπισήμως μετὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Λέγω λοιπὸν καὶ ὑποστηρίζω ὅσα ὑποστήριξεν ὁ κ. Λομβάρδος, ὅτι αἱ ἀρμοδίαις ἐπιτροπαί, εἰς τὰς ὁποίας ἀπαττάλη ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς τὸ νομοσχέδιον, ὅπως τὸ μελετήσωσι καὶ ὑποβάλλωσι τὰς ἐκθέσεις τῶν εἶναι ὑποχρεωμένοι ἀπὸ τὸν κανονισμὸν ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς Βουλῆς καὶ δὲν δύνανται νὰ σταματήσωσι ἐν τῷ μέτῳ τῆς πορείας τῶν ὀφείλουν νὰ συντάξουν τὰς ἐκθέσεις τῶν καὶ νὰ τὰς ὑποβάλλουν εἰς τὴν Βουλὴν· δὲν δύνανται ν' ἀκούσουν οὔτε τὰς παραγγεῖλαι τοῦ προέδρου, οὔτε τὰς παραγγεῖλαι τοῦ ὑπουργείου, παρὰ μόνον καὶ μόνον εἰς περιττοῖς καθ' ἣν ἡ Βουλὴ ἐντὸς τοῦ σώματος ἀποφανθῇ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἀπεσύρθη καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ πρέπει νὰ παύσουν νὰ ἐργάζωνται, μόνον τοιαύτη ἀπόφασις δύναται νὰ κωλύσῃ τὴν πορείαν τῶν ἐπιτροπῶν. Ἐπομένως ὑποστηρίζω τὴν ιδέαν τοῦ κ. Λομβάρδου καὶ λέγω, ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ ὀφείλουν ἐντὸς τεταγμένης προθεσμίας νὰ ὑποβάλλωσι τὴν ἐκθεσὶν τῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου.

Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Κύριε πρ'εδρε, ἔρχομαι καὶ ἐγὼ ὡς μέλος τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ὑποβάλλω μερικὰς λέξεις καὶ νὰ ζητήσω ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Βουλὴν διασαφέςαι. Χθὲς ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς βουλευτὴς κύριος Πατσάλης μᾶς εἰδοποίησεν, ὅτι πρίκειται σήμερον τὴν 3ην ὥραν νὰ συνέλθωμεν. Πρώτῳ ποῖον εἶναι τὸ ἀντικείμενον, ἐὰν πρόκηται νὰ σκεθῶμεν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ληστείας. Μὲ λέγει, μάλιστα, ἐπὶ τινῶν αὐτοῦ διατάξεων. Τὸν εἶπον τότε, πῶς δυνάμεθα νὰ χωρίσωμεν ἐν νομοσχέδιον νὰ σκεθῶμεν περὶ τοῦ 4 ἢ 5 ἄρθρου καὶ ν' ἀφῆσωμεν τὸ 1 ἢ 2; μὲ λέγει αὐτός, ὡς πρόεδρος, ὅτι ἐπὶ τῶν πρώτων ἄρθρων, ἡ ἐπιτροπὴ θέλει ἀπέχει ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ συζητηθῇ μέχρις οὗτο ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης λάβῃ τὰς δεούσας πληροφορίες ἀπὸ τὰ δικαστήρια. ἔρχομαι νὰ ἐρωτήσω τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν, τί ἐννοεῖ διὰ τῆς ἀνακοινώσεως, τὴν ὁποῖαν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀπεκρίθη πρὸς τὸν κ. πρόεδρον; ἐννοεῖ δι' αὐτῆς ὅτι ἀποσύρει τὸ νομοσχέδιον; ἐὰν τὸ ἀποσύρῃ, τότε βεβαίως οὐδεμίαν ἐργασίαν τῆς ἐπιτροπῆς δύναται νὰ ὑπάρξῃ· ἐὰν δὲν τὸ ἀποσύρῃ ὁμοῦς ἔρχομαι νὰ ὑποβάλλω μίαν παρατήρησιν, νομίζω ὅτι τοῦτο δὲν συνάδει μὲ τὰ κοινοβουλευτικῶς παραδεδογμένα· ὅταν εἰς ὑπουργὸς ὑποβάλλῃ νομοσχέδιον, τοῦτο σημαίνει ὅτι τὸ ἀπεδέχθη, ὅτι τὸ ἐσκέρθη καὶ ἔρχεται νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ ἐνώπιον τῆς Βου-

λῆς· δὲν ἐννοεῖ εἰς ποῖαν θέσιν θὰ εἰρεθῇ ἡ Κυβέρνησις ἐὰν τυχόν τὰ ἀνωτέρα δικαστήρια ἀποφανθῶν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ δὲν συνάδει μὲ τοὺς συνταγματικὸς θεσμούς, ὑπὸ τοὺς ὁποίους διοικούμεθα, δὲν ἐννοεῖ τὴν θέσιν τῆς τότε, θὰ εἴπῃ ὅτι κακῶς τὸ εἰσέγαγε; δὲν ἐννοεῖ ἀκόμη ὅτι δύναται μὲ νομοθετικὴ ἐξουσία ν' ἀναμείνῃ μίαν γνωμοδότησιν ἐνὸς δικαστηρίου, ἢ καὶ ἀνωτέρας δικαστικῆς ἐρχῆς. Νομίζω ὅτι ἡ τακτικὴ αὕτη ἀντίκειται πρὸφανώς εἰς ὅτι συνταγματικῶς εἶναι καθιερωμένον. Ἐὰν ὑπέβαλε νομοσχέδιον, θὰ εἴπῃ ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν ὀρθότητα αὐτοῦ, ποτὶ δὲν θ' ἀναμείνῃ μετὰ ταῦτα τὰ δεχθῇ γνώμην ἄλλου, τοῦτο δὲν συνάδει, οὔτε μὲ τὴν τακτικὴν, οὔτε μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Βουλῆς, ἡ ὁποία ἔρχεται νὰ συζητήσῃ. Ἐὰν τὸ ἐπραττε προηγουμένως ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, τὸ παραδέχομαι ὅτι θὰ ἦτο καλόν, ἀλλ' ἀφοῦ τὸ εἰσέγαγε, δὲν δύναται νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ἀναμένω νὰ λάβω τὰς πληροφορίες. Παρακαλῶ λοιπὸν τὴν Βουλὴν νὰ διασκεύῃσθαι τοῦτο, καὶ ἐν ἡ Κυβερνήσις βεβαιώσῃ ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν διανοεῖται, ὅτι ὁ κ. ὑπουργὸς ἀποσύρει τὸ νομοσχέδιον, τότε νὰ δώσῃ τὴν πληροφοριότητα εἰς τὴν Βουλὴν νὰ κἄμῃ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐντὸς ὁρισμένης προθεσμίας ἐπὶ ὅλου τοῦ νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀκούσατε, κύριοι, τὰ ὁποῖα λέγουσιν ὅτι δὲν ἐγίναν. Ἀναγνώσατε!

(Ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικά).

Ἐ' Ἀνακοινώσεως δὲ εἴτα δῆλωσιν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ.

ΛΟΜΒΑΡΔΙΟΣ. Τί εἶναι αὐτά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὰ πρακτικά τῆς Βουλῆς, ὅταν εἰσέχθη τὸ νομοσχέδιον ἡ ἀνακοινώσεως δ' εἴτα δῆλωσιν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ δι' ἣς οὗτος αἰτεῖται νὰ μὴ συζητηθῇ ἡ οἰκία ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς τὰ ἄρθρα 1. καὶ 2. τοῦ περὶ ληστείας νομοσχεδίου, διότι παρέπεμψε ταῦτα ὑπὸ τὴν ἐσχάτην τῶν ἀνωτέρων δικαστηρίων, ἔλυσεν τὴν συνεδρίαν.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Μὰ σὺς ἐπαμένετε ὅτι δὲν εἴχετε ἀνακοινώσει εἰς τὴν Βουλὴν, ἀφοῦ δὲ σὺς ἐγίνεν ἡ παρατήρησις ὅτι τοῦτο ἦτο ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ, ζητεῖτε νὰ μᾶς ἀποδείξητε τὸ ἐναντίον.

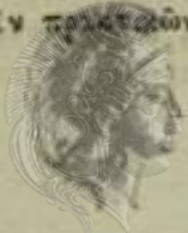
ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ ζήτημα δὲν ἦτο ποσὸς ἐὰν ἐγινε ἡ ἀνακοινώσεως ἐξῶ ἢ ἐκεῖ, τὸ ζήτημα ἦτο ὅτι τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ ὁ ὑπουργὸς εἶπε δὲν θ. λω νὰ συζητηθῇ ὅλον, θέλω νὰ συζητηθῶν τὰ ὑπόλοιπα ἄρθρα, διότι περὶ τῶν δύο σκέπτομαι καὶ ἀκολουθῶς θὰ τὰ εἰσαγάγω, ἀλλὰ δὲν ἦτο τὸ ζήτημα ἐὰν αὐτὴ ἡ διακοινώσεως ἐγένετο εἰς τὴν Βουλὴν· ἐγινε ἐξῶ εἰς τὴν Βουλὴν ἡ διακοινώσεως καὶ ὅλοι οἱ λόγοι, οἱ ὁποῖοι ἐπρήθεσαν, ἦσαν περιττοί.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Τότε λοιπὸν ἀφοῦ τακτικῶς ἐγίνεν ἡ ἀνακοινώσεως δὲν ἐννοεῖ τὸ ἀπαράδεκτον, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀντέταξεν ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν, ἰσχυρισθεὶς ὅτι δὲν ἔμπορῶμεν νὰ ἐπιληρθῶμεν αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως.

Θ. Α. ΖΑΙΜΗΣ. Δὲν εἶπον αὐτό.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Παρακαλῶ, ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν ῥητῶς εἶπεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ ἡ ἐπιτροπὴ ἡ ἴδια νὰ σὰς εἴπῃ ὅτι τοῦτο ἀνεκοινώσεν ὁ ὑπουργὸς καὶ ὅχι ν' ἀνοίξητε τὴν συζήτησιν, καὶ μᾶς ἐπέπληξε λίαν κοινοβουλευτικῶς ὅτι ἐφέραμεν τὸν λόγον ἐπὶ τούτου, ὅτι ἐκάμαμεν κατάχρησιν τοῦ λόγου ἐξ ὑποκειμένου, ἐξ ἀντικειμένου, καὶ δὲν ἤξεύρω ἐκ τίνος ἄλλου κειμένου. Εἶναι λοιπὸν γνωστὸν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ζήτημα, καὶ ἐπομένως ζητῶ νὰ μάθω ἐν ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἀνεκάλεσεν ἢ ὅχι τὸ περὶ ληστείας νομοσχέδιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐμάθατε ἐγκαίρως ὅτι ἐστάλη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ δὲν ἐκάματε ἀντίρρησην. Ἀπέναντι τῶν πρακτικῶν δὲν ἔμπορεῖτε ν' ἀντιτάξητε...

πράξεις, όπως θέλει, μὴ διασυνάθειας ποσῶς, εἶναι κύριος νὰ τὸ πράξῃ, ἀλλ' οἱ ἀκούοντες δὲν θέλουν δώσει τὸ οὗς των εἰς τοὺς χαρακτηρισμοὺς αὐτοὺς, ἀλλὰ θέλουν ἐπιφυλάξῃ νὰ δώσωσι τὸν προσήκοντα χαρακτηρισμὸν, ὅταν γίνῃ συζήτηση ἐπὶ τῆς οὐσίας· μέχρι τῆς ἐποχῆς δ' ἐκεῖνης θέλουν μεμερῆ ἔκρινους, οἵτινες ἰδιοτρόπως καὶ ἀδυσανίστως χαρακτηρίζουσι τὰς πράξεις. Ζητοῦν νὰ ἐκφρασθῇ ἡ κυβερνήσις περὶ τίνος πράγματος; Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης μετὰ δύο ἄλλων ὑπουργῶν εἰσήγαγε νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἐστάλη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆν ἀρμοδίαν· ἐν τῷ μεταξύ δ' ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης δι' ἐφ' ἑγγράφου τοῦ πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς ἔκαμε ἀνακοινώσεις, τὰς ὁποίας ὁ πρόεδρος ἀνήγγιλεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆν ἀρμοδίαν. Ἦλθεν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ σὰς εἴπῃ, μοὶ ἐγένετο αὐτὴ ἡ ἀνάκλησις ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ εἰσαγγόντος τὸ νομοσχέδιον διὰ τοῦ προέδρου, ἀλλ' ἐγὼ ἀμνηστέω, ἂν εἶχεν ὁ ὑπουργὸς τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ τοῦτο, προσέλλω τὸ δικαίωμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἠθέλησε νὰ ἐξασκήσῃ, ἢ διατείνεται ὅτι ἐξέσκησε δικαίωμα ἐνδότερον ἐαίνου, τὸ ὁποῖον εἶπε, καὶ οὕτως προσκαλεῖται ἡ Βουλὴ νὰ ἔλθῃ νὰ συζητήσῃ κατ' οὐσίαν; Οὐχί, οὐδὲν τοιοῦτον· ἀλλὰ πρὸ παντὸς τοιοῦτου λόγου ἔρχονται νὰ ἐκτοξεύσωσιν ὕβρεις, ὀνομάζουσι τὴν κυβερνήσιν ἀπερίσκεπτον, λέγουσιν ὅτι ὁ δεινὰ εἶναι γελοῖος. Νομίζω, ὅτι ταῦτα ἥμισυ συμβαίνει μετὰ τὴν ἐμβριθεῖαν τοῦ σώματος τούτου. Μὰς ζητεῖτε ἐξήγησιν τῆς γενομένης ἀνακοινώσεως; Ποῖαν ἐξήγησιν νὰ σὰς δώσωμεν; Οὐδεμίαν· ἄλλην ἔχομεν, εἰμὶ ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἔκαμε ἀνακοινώσιν πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς, ὁ δὲ κ. πρόεδρος διεδίδωσεν αὐτὴν εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἐπιτροπὴν· ὅτι ἡ ἀνακοίνωσις αὕτη περιέχει τὰς ἐνοίας, τὰς ὁποίας εἶχον οἱ εἰσαγγόντες τὸ νομοσχέδιον. Ἄς ἔλθῃ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ σὰς ὑποβάλῃ γνώμην, ἂν ἔχῃ ἀμφιβολίαν ἢ διαταγμὸν τινα ἐπὶ τῶν ἐνοιῶν τούτων ἢ ἐπὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ τότε προθύμως θέλωμεν συζητῆσαι αὐτὴν· σήμερον δὲν ἔχομεν νὰ σὰς κάμωμεν καμμίαν ἄλλην ἐξήγησιν, παρὰ τὴν ἀνακοίνωσιν, τὴν ὁποία ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἔκαμε πρὸς τὴν Βουλὴν.

ΚΡΥΣΤΕΝΙΤΗΣ. Εἶναι περιττοὶ οἱ λόγοι.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Περιορισμοὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου! καὶ δὲ εἶναι πρώτη φορὰ ὅπου ἀκούομεν τὴν ἐκφρασίν ταύτην· περιορισμὸς τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου τιθέμενος εἰς τὸ κοινοβούλιον ἀπὸ τῆς σοβαρότητος, ἀπὸ τῆς θέσιν τῶν ὑποκειμενικῶν ἢ ἀντικειμενικῶν. Εὐαγγέλιον ὅτι ἐξεργάσθη ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ τούτου τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ περιορισμοὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, διότι πίπτουσιν εἰς θεωρίας ἀντι τῶν ἀντικειμένων. Σὰ παρακλῶ, κύριοι, ὅλα ὅσα ἀνέφερον τώρα ἀπὸ τῆς ἀγρύπνου τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν, εἶναι ἢ ὅχι θεωρία ἐκτὸς τοῦ ἀντικειμένου; εἶναι ἀνάγκη, μὰς εἶπε, νὰ περιορίσωμεν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου διὰ νὰ μείνωμεν ἐντὸς τῶν συζητούμενων ἀντικειμένων καὶ νὰ μὴ παρεκτραποῦμεθα εἰς πράγματα ἐκτὸς τῶν συζητούμενων τῶν ὑποκειμενικῶν ἢ ἀντικειμενικῶν. Καὶ ἂν διὰζώμαι ν' ἀντιπρὸςω τὰς θεωρίας ταύτας, εἶμαι ὑπεύθυνος ἐγὼ; Κατὰ τί παρεξέτράπην εἰς θεωρίας, κύριοι, ὅταν εἶπον, ὅτι εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἐν νομοσχέδιον διαπονιθὲν εἰς τὸ διάστημα 8—9 μηνῶν πρὸς τῆς κυβερνήσεως, νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον δὲν ἠμπορούσα νὰ τὸ θεωρήσω ὡς νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἀλλὰ τῆς κυβερνήσεως, διότι φέρει τὰς ὑπογραφὰς τριῶν ὑπουργῶν; εἰπὼν ταῦτα παρεξέτράπην ἀπὸ τὸ ἀντικείμενον; εἰπὼν, ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο μὰς ἐστάθη ὡς κατεπεῖγον, ὡς συνταλεστικὸν πρὸς καταστροφὴν τῆς λευστείας, κατόπιν δὲ μὰς εἶπον σταματήσατε, μὴ τὸ λάβετε ὑπ' ὄψιν, τὸ ἐστάλαμεν εἰς τὸ ἐρεταῖον, κατὰ τί παρεξέτράπην; Εἶπον, ὅτι ἂν οἱ κύριοι ὑπουργοὶ τὸ ἀποσύρουν, καὶ εἶπον τὸ

ναί, συμφωνῶ μετὰ τὴν γνώμην τοῦ κυρίου Μίλητον, ὅτι δὲν ἔχει τί νὰ κάμῃ ἡ ἐπιτροπὴ· ἂν δὲν τὸ ἀποσύρουν, καὶ θέλουν νὰ λάβουν γνώμην ἀπὸ τῶν ἐρεταίων διὰ νὰ φωτισθῶσι, τότε δὲν συμφωνῶ μετὰ τὴν ἰδέαν τοῦ κυρίου Μίλητον. Ὁ κύριος ὑπουργὸς εἰς φωτισμῶν, ἡ Βουλὴ ὅμως πρέπει νὰ ἐξετάσῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· καὶ εἶναι κατ' ἀρχάς τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, ἂν εἶπον ὅτι μετὰ ἓνα μῆνα ὅπου ἐπανερχόμεθα οὐδεμίαν συζήτησιν ἐγένετο, οὐδεμίαν σκέψιν· εἰρήθη παρὰ τῆς Βουλῆς περὶ λευστείας καὶ εἶναι κατ' ἀρχάς τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, ἡ παντελής ἐγκατάλειψις αὐτοῦ, ἂν ἀπὸ τόσων καὶ τόσων, τὰ ὅποια καθημερινῶς συμβαίνουν εἰς τὰς ἐπαρχίας, δὲν ἐγένετο ἐνταῦθα λόγος περὶ λευστείας; Συμφωνῶν ταῦτα μετὰ τὴν σοβαρότητα καὶ μετὰ τὴν ἀξιοπρίπιαν τῆς Βουλῆς καὶ τῆς κυβερνήσεως; Τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ τὸ ἀποσύρει, ἢ κύριοι ὑπουργοί, καὶ ἢ ὅχι; Ἐγένετο μία ἀνακοίνωσις εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δὲ ἔλθῃ νὰ ὁμιλήσῃ, μὰς εἶπεν ὁ κύριος ὑπουργός, ἂν ἔχῃ ἀπρίεις, ἀλλὰ σὰς κάμνετε κατ' ἀρχάς τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου νὰ ζητήτε πληροφορίας εἶναι σύμφωνος μετὰ τὰ κοινοβουλευτικὰ καθήκοντα ἢ ἀπάντησις αὕτη; καὶ εἶναι κατ' ἀρχάς τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου νὰ προτείνωμεν τὴν ἐρώτησιν ταύτην; Ἐκλεγόμενοι ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας, καθήμενοι ἐπὶ τοῦ περιβόλου τούτου δὲν ἔχομεν νὰ σκεφθώμεν καὶ συζητῶμεν, εἰμὶ περὶ τῶν πραγμάτων ἐκείνων, περὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχουν συνεννοήματα, ἂν ὅχι συνεννοήματα, καὶ περὶ τῶν ὁποίων καὶ μόλις καταγγίνονται οἱ ὑπουργοί, ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς, οἱ πρόεδροι τῶν ἐπιτροπῶν καὶ σὰς οἱ ἄλλοι τί εἶπα; Ἐννοεῖτε, κύριοι, ὅποιον νομολογία καθιερεῖται σήμερον; Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ· σὺ ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖς δὲν εἶχες δικαίωμα πρὸς τοῦτο, κατεχόμενος τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου.

Θ. Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ (ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). Δὲν εἶπον τοῦτο.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τοῦτο τοῦλάχιστον ἤκουσα, τοῦτο ἠννόησα, τοῦτο ἤκουσεν ὅλη ἡ Βουλὴ· ἔπαυτε τοῦτο, κύριε ὑπουργέ;

Θ. Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ (ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). Ὅταν τελειώσετε θὰ σὰς δώσω ἀπάντησιν· ἐξακολουθήσατε; μὴ διακόπτεσθε.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἐπιθώμεν νὰ μοῦ ἀπαντήσητε.

Θ. Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ (ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). Θέλετε νὰ σὰς ἀπαντήσω τώρα;

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Μάλιστα.

Θ. Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ (ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). Εἶναι κατ' ἀρχάς τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, ὅταν ἐρχοσθε καὶ θέλετε νὰ βρῆτε τὴν εἰρωνεῖαν κατὰ προσώπων, τὰ ὅποια τὸ κοινοβούλιον ἔβησε διὰ νὰ διευθύνωσι τὰς ἐργασίας του· εἶναι κατ' ἀρχάς τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, ὅταν ἐρχοσθε νὰ ἐκτοξεύσῃτε κατὰ τῆς κυβερνήσεως τὴν ὕβριν, ὅτι εἶναι ἀπερίσκεπτος πρὸ τοῦ νὰ καταδείξετε τὴν ἀπερισκεψίαν ὡς βουλευταί, ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἔλθῃτε νὰ φέρετε μίαν πρότασιν οἰανδήποτε κατὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ νὰ κατηγορήσῃτε αὐτὴν ἐφ' οἷς ὅποτε ἂν θέλετε πράξει, καὶ ἡ Βουλὴ ἔχει τότε τὸ δικαίωμα νὰ συζητήσῃ τοῦτο, καὶ ν' ἀποφασίῃ· ἀλλὰ πρὸ τούτου, δὲν ἠδύνασθε, κ. βουλευταί, νὰ ἐκτοξεύσῃτε ὕβρεις. Τὸ πράττετε, ἀλλὰ δὲν εἶδα ἐν δέοντι οὐδὲ σὰς εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ ἐκτοξεύσῃτε ὕβρεις καὶ νὰ καθιστᾶτε γελοῖας τὰς πράξεις τῶν διευθυνόντων τὰς ἐργασίας τοῦ κοινοβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐγὼ ποτὲ δὲν ἐσκέφθην περὶ τοιοῦτης εἰρωνείας οὔτε ὡς ἄτομον οὔτε ὡς πρόεδρος.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Θέλουν νὰ μὰς βάλουν νὰ μιλῶμεν, κ. πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ θέλω καὶ ἐγὼ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ᾤσθε προσεκτικῶς.

αφού με τόσον πάταγον και επίδειξιν μάς ἀνέγγειλαν, ὅτι ἐπρεπε νὰ σπεύσῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ὅτι ἡ παραμικρὰ ἀναβολὴ ἤδυνάτο νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν δημοσίαν τάξιν. Τοῦτο ἀπόκειται εἰς τὴν Βουλὴν νὰ τὸ κρίνῃ· λέγω μόνον, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τῆς δικαιοσύνης δὲν ἔχει τί νὰ πρᾶξῃ πλέον μετὰ τῆς ἄλλης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν. Διὰ τοῦτο ἡ παρατήρησις τοῦ ἀξιότιμου βουλευτοῦ Χατζίσκου δὲν ἔχει καμμίαν πρακτικὴν ἀξίαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἰς τὴν προηγουμένην ἐρώτησιν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ σῶ; εἶπω τοὺς λόγους, δι' οὓς ὁ ὑπουργὸς ὁ ἔχων δικαίωμα εἰς πᾶσαν κατὰστασιν τῆς ἐργασίας τῆς Βουλῆς, ν' ἀνακαλῇ ἐν νομοσχέδιον ἐν μέρει ἢ ἐν γένει, ὁ ὑπουργὸς οὗτος ἐξήγησεν, ὥστε ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ν' ἀρῇσῃ κατὰ μέρος τὰ δύο πρῶτα ἄρθρα, περὶ τῶν ὁποίων σκέπτεται νὰ ἐνεργήσῃ, ὅτι κρίνῃ εὐλογον καὶ νὰ ἀνασχεληθῇ εἰς τὰ ὑπολοίπα ἄρθρα, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ὑπουργείου, δύνανται νὰ σχηματίσουν νόμον αὐτοτελῆ· καθὼς καὶ τὰ δύο ἄρθρα, ἐν ποτε ἀποφασίσῃ νὰ τὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν, δύνανται νὰ σχηματίσουν αὐτοτελῆ ἄλλον νόμον. Ἄν ἡ γνώμη τοῦ ὑπουργοῦ δὲν ᾖ ἀκριβὴς, ἡ ἐπιτροπὴ θὰ κατέβῃ τὴν κατὰστασιν τῶν πραγμάτων καὶ εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῆς θ' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τί πρέπει νὰ γίνῃ· διὰ τοῦτο ἂν περιοριθῶμεν κατὰ τὸ παρὸν νὰ παρακαλέσωμεν τὴν ἐπιτροπὴν τῆς δικαιοσύνης νὰ συνέλθῃ μετὰ τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἄλλην, καὶ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἔργον.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. ῥίπτει καὶ δευτέραν φοράν τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλὴν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. Ὁ κ. πρόεδρος εἰς μίαν ἀπὸ τὰς προλαβούσας συνεδριάσεις καθυπέβαλεν οὐχὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὰ, τὰ ὁποῖα εἶπεν ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ τὰ εἶπεν εἰς τὴν Βουλὴν, ἥτοι δὲ τότε τὸ πέλος τῆς συνεδριάσεως, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν ἐπιλήρθη τοῦ ζητήματος, ἐπανέρχεται δὲ τὸ ζήτημα σήμερον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἄν τὸ εἶπεν ὁ πρόεδρος εἰς τὴν Βουλὴν, ἕνας βουλευτὴς ἔλαβε τὴν ἐρώτησιν, καὶ ὁ πρόεδρος εἶπεν τὴν κατὰστασιν τῆς υποθέσεως ταύτης· σήμερον γίνεται πάλιν λόγος περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, πάλιν ὁ ἴδιος βουλευτὴς κήδεσθαι νὰ ἐρωτήσῃ καὶ ὁ πρόεδρος ἀπάντησεν εἰς τὴν Βουλὴν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τόσον εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐρρίθη εἰς τὴν Βουλὴν, καθύστερ καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ ὑπάρχει γεγραμμένον μεγάλαις γράμμασιν ἂν τὸ εἰλόγητε εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, δὲν θὰ ἦτο γεγραμμένον εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς. Ἡ Βουλὴ τὸ γνωρίζει καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποκριθῇ, ὅτι τὸ ἄγνοεῖ, ὅτι τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον τὸ ὑπουργεῖον, (καὶ λέγω τὸ ὑπουργεῖον, καὶ οὐχὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης· διότι ἂν δὲν ἀπατώμαι, εἶναι ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τρεῖς ὑπουργοί)· τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον τὸ ὑπουργεῖον συνέταξε καὶ ἐτύστασεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ὡς λίαν καταπεῖγον, καὶ ὡς μέλλον νὰ διορθώσῃ τὰ τῆς ληστείας, κόπτεται εἰς δύο, καὶ ἀπὸ τὰ ἄρθρα τοῦ ἀποσύρονται τινὰ καὶ ἄλλα δὲν ἀποσύρονται· διότι παραδέχομαι πληρέστατα, κύριε πρόεδρε, ὅτι ἔχει δικαίωμα καὶ ἡ κυβέρνησις καὶ οἷόςδεποτε βουλευτὴς ἐν πάσῃ περιπτώσει ν' ἀποσύρῃ ἐν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσέγαγεν εἰς τὴν Βουλὴν, ἀλλὰ δὲν ἐννοῶ πῶς θασιζόνται διὰ νὰ ζητήσουν νὰ σταματήσωσι τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς ἐπὶ ἐνὸς ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον ἐτέθη ἔδη ὑπὸ συζήτησιν, ὁποῖον εἶναι τὸ ἀντικείμενον τὸ τῆς ληστείας. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐκτανθῶ, καὶ θέλω ἐκτανθῇ εἰς αὐτὸ τὸ ἀντικείμενον, ἀπὸ ὅμως προηγουμένη ἀπάντησις τῆς κυβερνήσεως. Ἡ κυβέρνησις ὀφείλει νὰ μᾶς εἶπῃ ὁριστικῶς, ἀποσύρει τὸ νομοσχέδιον ἐκεῖνο, καὶ ἢ ὅχι; Ἐάν τὸ ἀποσύρῃ, ἵνα μὴ τεθῇ ὑπὸ σκέψιν τῆς Βουλῆς; ... Κύριε πρόεδρε, μὴ γελᾷτε, ὅταν ὁμιλοῦμεν, διότι δυνάμεθα νὰ γελᾶσωμεν καὶ ἡμεῖς (θόρυβος).

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ (πρωτοπαιργός). Ὁ κ. σὺς ὑπαχρῖώσαν, κύριε πρόεδρε, καὶ πῶς πρέπει νὰ καθορῇ! !

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πῶς καθορῇ ὁ πρόεδρος, καὶ πῶς φέρεται εἶναι πρωτοφανὲς νὰ ἐρχεται εἰς συζήτησιν (θόρυβος).

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἐννοῶ, ὅτι ἐνταῦθα ἐμεῖ, ὅταν ἐγελᾷτε (θόρυβος). Ζητῶ νὰ μάθω, κύριε πρόεδρε, ἀποσύρει τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἡ κυβέρνησις, καὶ ἢ ὅχι; Νομίζω δὲ, ὅτι μετὰ τοῦ θορύβου ἔκουσα· ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν ἀπαντᾷ, ἂν ἤκουσα καλῶς, ἂν τὴν ἐκτιμῇ ἡ ἰδίᾳ τὴν ἐκφρασίαν τῆς. Ἄν ἀποσύρῃται τὸ νομοσχέδιον, συμφωνῶ μετὰ τὴν ἰδίαν τοῦ κ. Μιλαροῦ· ἂν δὲν ἀποσύρῃται, διακινεῖται δὲ νὰ ζητήσῃ οἰκονομικὴ πληροφάνεια ἔλασι, ἡ κυβέρνησις ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦτου, τοῦτου δὲν μᾶς ἀφορᾷ, ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς τὴν κυβερνήσιν, ἥτις διὰ τῆς ἐξομολογήσεως, τῆς ὁποίας κἀμεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, δεικνύει ὅτι δὲν ἐσκήρθη ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦτου, δὲν εἶχε σχηματίσει πεποιθήσιν μετὰ ἐνὸς μηνὸς σκέψεως. Δὲν ἤξιον ποῖα εἶναι ἡ καλλίτερη διάταξις, τὴν ὁποίαν ἔχει νὰ παρουσιάσῃ περὶ ληστείας, εἰς ἣν ἔχει ἀνάγκην νὰ συμβουλευθῇ καὶ τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους. Ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ἡ Βουλὴ ἐνόσφ' ἔχουν ἐνώπιόν των νομοσχεδίων, τὸ ὁποῖον ἡ κυβέρνησις δὲν διαδολοῖ ῥητῶς, ὅτι ἀποσύρει, δὲν δύνανται νὰ σταματήσωσι, πρέπει νὰ ἐπιληρωθῶσιν, ἐκτός ἂν ἡ κυβέρνησις εἶπῃ, ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σὺς ἐπρότεινα ὡς καταπεῖγον, καὶ τὸ ὁποῖον ὑπεστήριξα ὡς λίαν συνταλαστικὸν κατὰ τῆς ληστείας, σὺς λέγω σήμερον, ὅτι δὲν εἶναι τίποτε. Ἐνίσω ἡ κυβέρνησις δὲν τὸ ἀποσύρῃ, δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ μὴ τὸ ἐξετάσῃ, ἕνεκα τῆς ἀποκαλυπτομένης ἀπεριστοφίας τῆς κυβερνήσεως. Ἄς περιμένῃ ἂν θῇ ἡ κυβέρνησις τὰ ἔρεταία τοῦ κράτους νὰ σκερθῶσιν ἀντ' αὐτῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ληστείας, ἡμεῖς ὅμως δὲν γνωρίζομεν τὸν τόπον μας; δὲν γνωρίζομεν τί τρέχει ὅλον ἐν τῷ κράτει; καὶ, κύριοι, δὲν εἴμεθα πάντες ὑποχρεωμένοι νὰ καταθέσωμεν τὰς ἰδίας μας, τὰς πεποιθήσεις μας, τὰς γνώμας μας περὶ τῆς μάστιγος ταύτης, ἥτις δὲν μακτιζοῖ τὴν ἐπαρχίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνέκω, ὑποφέρουσιν ὅμως τὰ 8/10 τῆς ἑλλάδος; Δὲν ὀρεῖσθε καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς γνώμης τῶν ἐρετῶν, καὶ τοῦ ἀποσυρμένου ἢ μὴ ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως νὰ τοζήσωμεν, καὶ ἂν ἡ κυβέρνησις ἀποσύρῃ τὴν γνώμην τῆς, δὲν ὀρεῖσθε νὰ καταθέσωμεν ἡμεῖς τὰς ἰδίας μας; Προτεῖω λοιπὸν νὰ ὀρισθῇ τακτικὴ προθεσμία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ὥπως φέρῃ τὴν ἐκθεσὶν ἐπὶ τῶν προτάσεων καὶ νομοσχεδίων περὶ ληστείας καὶ νὰ ὀρισθῇ ἡμέρα ν' ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ (ὑπουργὸς ἐσωτερικῶν). Εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν τοῦ λόγου τίθενται περιορισμοὶ καὶ ὑποχρεώσεις, αἱτινὲς καθιστῶσι τὴν ἐξάσκησιν τοῦ μεγάλου τοῦτου δικαιώματος λυσιτελῆ καὶ χρήσιμον εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ τὰ πράγματα τῆς πατρίδος. Τοὺς περιορισμοὺς καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τοὺς προσδιορίζουν, ἐπὶ μὲν τοῦ ἐκτός τῆς Βουλῆς ἄλλου κόσμου, οἱ νόμοι τῆς ἐπικρατείας, ἐπὶ δὲ τῶν μελῶν τοῦ κοινοβουλίου οἱ κανόνες, τοὺς ὁποῖους ἡ σοβαρότης καὶ ἡ ἐμὸν τῶν ἐργασιῶν τοῦ μεγάλου σώματος διαγράφει εἰς ἑκάστον, καὶ οἱ κανόνες, οἱ ὁποῖοι ἔχουσι κοινὸν λόγον μετὰ τὴν ὑποκειμένην κατὰστασιν τῶν ἀγορευόντων.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τὸν λόγον, κύριε πρόεδρε.

Θ. Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ. Εἶναι πολὺ εὐκόλον, κύριοι, ἀγορεύων τις ἐνταῦθα νὰ ἐκτοξεύσῃ αἰτιάσεις, νὰ μᾶς ἀποκαλέσῃ ἀπειρισκέπτους, νὰ καταστήσῃ ἄλλους γελοίους, νὰ σκώψῃ ἢ νὰ σαρκάσῃ ἑκάστον· ἀλλὰ μὴ νομίσθετε ὅτι ταῦτα πράττων εἶναι ἐν δόνῳ. Ἐν δόνῳ θέλει εἰσθῆαι, ὅταν ἐρχεται καὶ συζητῇ πράξεις, ὧν ἀποδεικνύει τὸ χρήσιμον ἢ μὴ, καὶ μετὰ ταῦτα χαρακτηρίσῃ τὰς πράξεις ταύτας· εἰ δὲ μὴ εἰς ὁμιλίαν ἐν γένει, ὅταν εἰσάγῃ καὶ συζητῇ παρεκτρεπόμενους καὶ χαρακτηρίσῃ

ἀπερρίθη, καὶ νομίζω ὅτι εἶναι γνωστὸν ἐκ τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν νὰ εἴπῃ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, ἐπιμένει εἰς τὴν παραίτησιν τοῦ διὰ τοὺς λόγους τοὺς ἐν τοῖς πρακτικοῖς; διότι ποῖον ἦτο τὸ ζήτημα; ὅτι ἡ παραίτησις πρέπει νὰ παραδεχθῇ διὰ τοὺς λόγους, οἱ ὅποιοι εὐρίσκονται ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς· ἄλλοι ἔλεγον, καὶ ἔφερον τὰ στενογραφημένα πρακτικά, καὶ εἶπον ὅτι δὲν παρητήθη δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ἀλλὰ διὰ τοὺς λόγους, οἵτινες ἐμπεριέχονται εἰς τὰ στενογραφημένα πρακτικά, καὶ ἡ Βουλὴ ἀπερρίσσει νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, ἐὰν παρητήθη διὰ τοὺς λόγους, τοῖς ὁποίοις φέρουν τὰ ἐπίτημα πρακτικά καὶ τότε νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ παραίτησίς του, ἢ ἐὰν παρητήθη διὰ τοὺς λόγους τοὺς ἐν τοῖς στενογραφημένοις πρακτικοῖς· ἡ Βουλὴ ἠρώτασι τὸν κ. Κεχαγιᾶν, ὁ δὲ κ. Κεχαγιᾶς ἀπῆντησε σχετικῶς πρὸς τὴν ἐρώτησιν τῆς Βουλῆς, καὶ ἡ Βουλὴ ἐννοεῖ αὐτὴν τὴν ἐξήγησιν, κατὰ τὴν ἰδέαν τοῦ προτείναντος τὴν πρότασιν, ὅτι εἰς τοιαύτην περίστασιν ἡ παραίτησις τοῦ κ. Κεχαγιᾶ εἶναι ἀπορρίπτει· τὴν αὐτὰ τὰ ὅποια λέγουν, δὲν ἔξισύρω ποῦ τὰ εὐρίσκουν· βεβαίως εἰς τὴν συζήτησιν καὶ τὰ ἐπίσημα καὶ τὰ στενογραφημένα πρακτικά δὲν τὰ εὐρίσκουν.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Καλὰ λοιπὸν εἶπον, νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς ἂν θέλῃ νὰ ᾔναι βουλευτὴς ἢ ὄχι.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Παρακαλῶ, κ. Πρόεδρε· καλεῖτέ μοι τὴν χάριν ν' ἀναγνώσχητε αὐτὸ τὸ ἔγγραφο, τὸ ὅποιον ἐστὶ (λατὲ εἰς τὸν κ. Κεχαγιᾶν συνεπείᾳ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αναγινώσκει). «Κατὰ τὴν ΜΖ' συνεδρίᾳ τῆς Βουλῆς, τῆς 11 τρέχοντος, συζητουμένου τοῦ περὶ παραιτήσεως ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς ἐπαρχίας Παρνασσίδος ζητήματος, ἡ Βουλὴ κατέληξεν εἰς τὸ ἐξῆς θέμα, ὅπερ ψηφοφορηθὲν ἐγένετο δικτὸν· ἔχει δὲ οὕτω νὰ ἐρωτηθῇ ὁ κ. Κεχαγιᾶς, διὰ τοῦ Προέδρου ἰὰν παρητήθῃ διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς λόγους· ἀπερίστω· ἀπαρτήσῃ ἐντὸς 5 ἡμερῶν. Ταῦτα κοινοποιούντες ὑμῖν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἀπαντήσητε ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω τεχλείας προθεσμίας. Ὁ Πρόεδρος κτλ.»

ΔΡΑΚΟΝΤΑΕΙΔΗΣ. (Γραμματεὺς). (Αναγινώσκει ἐκ γένου τὴν ἀπάντησιν τοῦ κ. Κεχαγιᾶ)

ΤΙΝΕΣ. Λοιπὸν παρητήθη καὶ ἐμμένει εἰς τὴν παραίτησίν του.

ΔΑΓΡΕΣ. Κύριοι, ὅτε κατὰ μίαν προηγουμένην συνεδρίαν ἐσυζητήθη τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἔλαβον τὸν λόγον, καὶ πιστεύω νὰ ἐνθυμῆσθε ὅτι προεῖπον πᾶν ὅ,τι συμβαίνει ἤδη. Εἶπον τότε ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης παραιτήσεως τοῦ κ. Κεχαγιᾶ ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ μὲ ἐν ναι, ἢ ὄχι· ἡ Βουλὴ δὲν δύνανται ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ νὰ μεταβληθῇ εἰς πρωτότυπον δικαστήριον καὶ ἐκδώσῃ προδικαστικὴν ἀπόφασιν. Αὐτοὺς ὅμως ἐπὶ τῆς προδικαστικῆς ἀποφάσεως ὁ διάδικος ὁ ἀντιμαρτυρῶν, οὕτως εἶπε, ταχθεὶς ἀπέναντι τῆς Βουλῆς, πᾶς λέγει· δὲν παρητήθη διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς λόγους, τὰ ὅποια εἰς γράφετε καὶ ἀναγνωρίζετε, ἀλλὰ παρητήθη διὰ τοῦ, ἐν τοῖς στενογραφημένοις πρακτικοῖς. Ἐγὼ, δὲ μοι συγχωρήθη νὰ εἴπω ὅτι, δὲν ἐμόρφωσα πεποθήσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελον παρακαλέσαι τοὺς προτείναντας τὴν πρότασιν, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη ἡ Βουλὴ, καὶ ἐρ' ἔς ἀπαντᾷ ὁ παραιτηθεὶς κ. Κεχαγιᾶς, διὰ νὰ μὲ φωτίσουν τί ἐννοοῦν μὲ τοῦτο, διότι μοι φαίνεται, ὅτι ἐν τούτων μόνον, εἶναι ἐνδεχόμενον ὁ παραιτηθεὶς βουλευτὴς, νὰ εἴπουν, δὲν παρητήθη· καὶ διὰ τοῦτο ἐπαναλαμβάνω νὰ ἐρωτήσω, τί ἠνέουν οἱ προτείναντες τὴν πρότασιν, ὅταν τὴν ὑπέβαλον. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀπαντήσῃ ὅπως ἀπῆντησαν, ἐννοοῦν ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπάντησις καθιστᾷ παραιτῆν πᾶσαν συζήτησιν, καὶ ὅτι ἡ παραίτησις γίνεται δεκτὴ, ἢ ἐννοοῦν ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπάντησις ἦτις, προεβλήπετο, ὅτι δὲν συν-

γορεῖ ὑπὲρ τοῦ αὐθεντικοῦ κύρους τῶν ἐπισήμων πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, ἢ ἐξασθενεῖ τὸ κύρος τὸ ἀλάνθαστον, μὲ τὸ ὅποιον πρέπει νὰ ἔχουν περιβεβλημένα τὰ πρακτικά, τὰ ὅποια συντάσσονται ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ προεδρείου, καὶ ὕστερον τίθενται ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν τῆς Βουλῆς, ἥτις δι' ἀποφάσεώς της τὰ κυρώσει· ἔξω ἡ τοιαύτη ἐκφορὰ τοῦ κ. Κεχαγιᾶ ἐνισχύει τὴν ἰδέαν τῆς κοινωνίας τοῦ νὰ πιστεύῃ ὅτι τὰ πρακτικά ἦσαν ἀληθῆ, ἀκριβῆ, ἢ ῥίπτει ἰδέαν ἐν αὐτῇ τῇ κοινωνίᾳ ὅτι, εἰς βουλευτῆς, ὅστις παρητήθη διότι τὰ ἐπίσημα πρακτικά δὲν εἶναι ἀληθῆ, ἀπαντᾷ εἰς ἐρώτησιν τῆς Βουλῆς, ὅτι δὲν παραιτεῖται διὰ τοὺς ἐν τοῖς ἐπισήμοις πρακτικοῖς λόγους, ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐν τοῖς στενογραφημένοις πρακτικοῖς. Κύριοι, θὰ εἴπω ἐν πρᾶγμα, τὸ ὅποιον θὰ μοι συγχωρήσῃτε, τὰ στενογραφημένα πρακτικά τὰ διορθώμενα ὄντι, ἐνθ' αὐτὰ ἐπίσημα δὲν διορθώνονται· συντάσσονται, ἀναγιγνώσκονται καὶ ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ, καὶ ἔμα ἐπικυρωθῶσιν εἶναι ἀληθῆ. Τὰ δὲ στενογραφημένα πρακτικά πολλοὶ πηγαίνομεν καὶ τὰ διορθώμενα, καὶ εἶναι ἐνδεχόμενον τοιοῦτον τι νὰ συνέβῃ καὶ ἐνταῦθα, ἐνδεχόμενον ἵνα διορθώθῃ αὐτὸ τὸ μέρος ἢ ὁ στενογράφος νὰ ἔσους κακῶς μίαν ἰδέαν. Παρακαλῶ λοιπὸν τοὺς προτείναντας νὰ ἐξηγήσωσι τὰς βίαι, τὰς ὁποίας εἶχον καὶ τί ἐννοοῦν μὲ τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν ἐννοοῦν ὅτι ἀνακαλεῖ καὶ ἐμμένει εἰς τὴν παραίτησίν του, τὴν ὁποίαν ὑπέβαλε καὶ, ὑποβάλλων τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν προσβάλλει ἢ ὄχι τὴν ἀξιοπιστίαν τῆς Βουλῆς;

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Ὅταν, κύριοι, ἔκαμον τὴν πρότασιν, τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, εἶχον τὰς ἐξῆς ιδέας. Συζητήθη τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ Βουλὴ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ν' ἀποποιήται τὰς παραιτήσεις καὶ τὰς ἀπορρίπτῃ, ἢ ἐὰν τὸ δικαίωμα τοῦ παραιτεῖσθαι εἶναι ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ. Ἰππετήριζα μετ' ἄλλων τὸ πρῶτον, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς παραιτήσεως δὲν εἶναι ἀπόλυτον, ἀλλ' ὅτι ὑπόκειται εἰς τὴν βᾶσαν τοῦ βουλευτικοῦ σώματος, καὶ ἐὰν δὲν ἀπατώμαι, (καὶ πιστεύω ὅτι δὲν ἀπατώμαι, διότι τοῦτο σημαίνει ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς) αὐτὸ εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς Βουλῆς, διότι ἐὰν ἡ Βουλὴ δὲν ἤθελε παραδεχθῇ αὐτὴν τὴν ἰδέαν, βεβαίως δὲν ἤθελε σταματῆσαι εἰς τὴν παραιτήσιν τοῦ κ. Κεχαγιᾶ. Ἡ παραίτησις δὲν ἦτον αὐτοδικαίως δεκτὴ, ὁ κύριος πρόεδρος ἤθελεν ἀνακοινώσαι εἰς τὸ Σώμα ὅτι παρητήθη ὁ κύριος Κεχαγιᾶς καὶ αὐτοδικαίως ἡ παραιτήσις θὰ ἦτο δικτὴ. Προέταξα αὐτὴν τὴν ἰδέαν, διότι αὕτη ἀποφασιζεὶ περὶ ὧν τῶν δυσκολιών. Ἀφοῦ ἡ Βουλὴ δέχεται τὴν ἀρχὴν, ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ βεβαιώσῃ τὰς παραιτήσεις, καὶ ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει ἔγγραφο παραιτήσεως συνοδευόμενον μὲ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ κυρίου Κεχαγιᾶ· ὑπάρχει δὲ διαφωνία μεταξὺ πρακτικῶν καὶ πρακτικῶν, ἐννοεῖται, ὅτι διὰ νὰ ἐξασκῶμεν αὐτὸ τὸ δικαίωμα, τὸ ὅποιον ἔχει ἡ Βουλὴ, τῆς βᾶσαν τῆς παραιτήσεως, ἔπρεπε νὰ γνωρίζωμεν ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι τῆς παραιτήσεως τοῦ κυρίου Κεχαγιᾶ· διότι τί ἄλλο ἡ Βουλὴ θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν της εἰς τὴν βᾶσαν μίαν παραιτήσεως, πρὶν τοὺς λόγους τοὺς ὑπαγορεύσαντας αὐτήν; δὲν λέγω ὅτι δὲν πρέπει νὰ λάβῃ καὶ ἄλλα περιστάτικα· ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα, τὰ ὅποια συντελοῦν εἰς τοῦτο· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ βᾶσανος ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ εἰς τὸ, ποῖοι οἱ λόγοι τῆς παραιτήσεως τοῦ κυρίου Κεχαγιᾶ; τοὺς ὁποίους ἔπρεπε νὰ κρίνῃ ἡ Βουλὴ καὶ ἔπρεπε ν' ἀποφανθῇ, ἂν συμφέρῃ καὶ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ παραιτήσις, διότι ἀφοῦ ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς βᾶσανος, δύναται νὰ εἴπῃ καὶ τὸ ναι καὶ τὸ ὄχι, ἢ δὲ βίλησις τοῦ βουλευτοῦ εἶναι· μηδὲν. Ἰδοὺ, κύριοι, πῶς δικαιολογεῖται τὸ ἔθμα, τὸ ὅποιον ἔκαμον ἡ Βουλὴ τοῦ νὰ ἐρωτήσῃ τὸν κύριον Κεχαγιᾶν περὶ τῶν λόγων τῆς παραιτήσεως, ἀφοῦ ὑπάρχει διαφωνία μεταξὺ πρακτικῶν καὶ πρακτικῶν. Ἦδη ἡ Βουλὴ γνωρίζει τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ κύριος Κεχαγιᾶς παρητήθη καὶ θέλει

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Είναι κατάχρησις τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, εἶναι ὕβρις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, διότι εἶπον ὅτι εἶναι ἀπειρισκίψα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐκάματε; τὸ εἶπον ἀπλῶς καὶ δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ σὲς κατηγορήσω ὡς ἀπειρισκίπτους; ἤθελεν εἶναι ὕβρις ἐάν τὸ ἐκάμουν; ἐάν ἤθελον φέρῃ πρότασιν καὶ νὰ εἶπω, προτείνω ἡ Βουλὴ ν' ἀπορνηθῇ ὅτι ἀπειρισκίπτους εἶναι ἡ Κυβέρνησις, ἡ ὁποία εἰσέγαγεν ἐν νομοσχέδιον ὡς κατεπιγύον ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ μετὰ ταῦτα, καθ' ἣν στιγμήν ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς ἐκρίνεται ἐπ' αὐτοῦ τοῦ νομοσχεδίου, ἐρχεται καὶ τὸ ἀπορῶναι κατὰ τὰ δύο τοῦ ἄλλου ὅπως ἀκούσῃ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ ἐλατρίου, καὶ προτείνω ν' ἀπορνηθῇ ἡ Βουλὴ; Δὲν ἤμην ἐν τῷ δικαίωμά τι μου; καὶ εἶναι κατάχρησις τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου τοῦτο; κύριε ὑπουργέ, νὰ συνεννοηθῶμεν διὰ νὰ μὴ πίπτωμεν εἰς λογομαχίας· ἕως ποῦ θέλετε νὰ ἐπεκτείνετε τὰ ὅρια τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, ἕως ποῦ ὑμεῖς ὡς συνταγματικοὶ καὶ κοινοβουλευτικοὶ ἄνθρωποι ἐννοεῖτε, ὅτι χυμπούμεν νὰ ἐμιλήσωμεν χωρὶς νὰ ἐννοῇτε ὅτι σὲς προσβάλλωμεν καὶ σὲς συκοφαντοῦμεν; διότι μακρὸς βίος δεκνύει, ὅτι δὲν σκοποῦμεν νὰ σὲς προσβάλλωμεν. Ἐλάτε λοιπὸν, κύριε ὑπουργέ, νὰ θέσωμεν τὰ ὅρια τοῦ κοινοβουλευτικοῦ ὅρου! Ἐγὼ σὲς λέγω ὅτι εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ σὲς κατηγορήσω ὡς ἀπειρισκίπτους, καὶ ἀπλῶς εἶπον ὅτι εἶναι ἀπειρισκίψα αὐτὸ, τὸ ὁποῖον γίνεται σήμερον, νὰ εἰσαχθῇ νομοσχέδιον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἶναι κατάχρησις, κ. βουλευτά, νὰ ἐπαναλαμβάνετε τὸ ἀπερίσκεπτος (θόρυβος).

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Δὲν ἔχετε κανὲν δικαίωμα, ν. πρόεδρε. . . .

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐχω δικαίωμα, κύριε, καθέστε κατω.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Φέρετε πρότασιν, κύριε Λομβάρδε, ἔχετε τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ δὲν δύνασθε νὰ ὑβρίζετε.

Θ. Π. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ (ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν). ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ φέρετε πρότασιν νὰ μὰ ἀποκαλέσῃτε ἀπειρισκίπτους, νὰ μὰς δώσετε ὅλα τὰ ἐπιθέτα, ὅσα νομίζετε, ἀλλὰ τότε θὰ συζητηθῇ καὶ ἡ Βουλὴ θ' ἀπορνήσῃ· ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιπλήτῃ τοιαῦτα λέξεις χωρὶς νὰ φέρετε πρότασιν, νομίζω ὅτι δὲν εἶναι εἰλικρινεῖς. Φέρετε πρότασιν οἰανδήποτε ἀλλὰ θὰ συζητηθῇ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Προχωροῦσιν ἀκόμη περισσότερον καὶ περὶ εἰλικρινείας· ὅχι πλέον ὅρια τοῦ κοινοβουλευτικοῦ λόγου ἀλλὰ καὶ θέμα περὶ εἰλικρινείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἄλλο πάλιν· δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ.

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Δὲν χυμποῦν νὰ διακόψῃς τὸν λόγον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐχω τὸ δικαίωμα νὰ σὲ ἐπαναφέρω εἰς τὴν τάξιν.

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἐγὼ σοὶ λέγω ὅτι εἶμαι ἐντὸς τῆς τάξεως (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ σημερινὴ πρᾶξις εἶναι πρωτότυπος.

ΣΑΡΑΒΑΣ. Καὶ εἶναι αὐτοὶ, οἱ ὁποῖοι προχθὲς ἐδίδον τόσων σημασίαν εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀξιοπρέπειαν τῆς Βουλῆς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὅριστε, κύριε, τελειώσατε.

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τὸ παράδειγμα τῆς τάξεως εἰς τὴν συζήτησιν — (νὰ μὴ προσβληθῇτε, δὲν ἔχω καμμίαν ἰδέαν νὰ προσβάλλω κανένα) — τὸ παράδειγμα τῆς τάξεως εἰς τὴν συζήτησιν, ἤθελόν ὅτι εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὸ δίδει πρώτη, (διότι αὐτὴ κυρίως ἐνδιαφέρεται εἰς τοῦτο) ἡ Κυβέρνησις, καὶ μετ' αὐτὴν ἡ πλειοψηφία, ἡ ὁποία τὴν ὑποστηρίζει. Τὴν σήμερον γίνεται ἡ συζήτησις, ποῖος εἶναι ὁ αἴτιος. (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριε βουλευτά, δὲν σὲς δίδω τὸ δικαίωμα νὰ παρατείνετε αὐτὴν τὴν κατάχρησιν τῆς συζητήσεως.

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Κύριε Πρόεδρε, ἐγὼ ἤθελον νὰ ἐμιλήσω ἀπὸ τὴν θέσιν μου, διότι θέλω νὰ εἶπω ὀλίγα. Σὲς μ' ἐπροσκαλέσατε

εἰς τὸ θέμα. Ἐάν δὲν με διακόπτειτε θὰ εἶχον τελειώσει πρὸ πολλοῦ, ἀλλ' ἀφοῦ ἐκφράζονται τοιαῦτα ἰδίαι, ἀφοῦ ἐκφράζονται τοιαῦτα ἀρχαί περὶ περιορισμοῦ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ λόγου. (θόρυβος).

Γ. ΡΟΥΦΟΣ. Δὲν ἐννοήσατε, κ. βουλευτά, τὸν ὑπουργόν.

ΔΑΓΡΕΣ. Κύριε Λομβάρδε, σὲς παρακαλῶ. Ἀναγνωρίζετε ὅτι ἐμιλεῖτε πρὸς κοινοβούλιον; τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ τοῦ κοινοβουλίου διευθύνει εἰς Πρόεδρος. Μοὶ φαίνεται ὅτι, ὅταν ὁ Πρόεδρος προσκαλῇ τὸν λαλοῦντα ἢ τὸν ἀτακτοῦντα, ὀφείλει νὰ σιδηρῇ τὴν πρόσκλησιν. Ὁ Πρόεδρος ἐπανειλημμένως σὲς παρεκάλεσε καὶ σὲς προσεκάλεσεν ἐπὶ τέλους νὰ ἐπανέλθῃτε εἰς τὴν τάξιν.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Σὲς παρακαλῶ, ἐξῆλθε ἀπὸ τὴν τάξιν;

ΔΑΓΡΕΣ. Δὲν εἶσθε σὲς, κ. βουλευτά Καλαβρύτων, νὰ εἴπητε ὅτι ἐξῆλθε, οὔτε ἐγώ. Ὁ Πρόεδρος διευθύνει, καὶ ὅταν ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου νομίζετε ὅτι εἶναι πατριωτικὴ, δύνασθε νὰ κάμετε ἐκκλησίαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς. Λοιπὸν, λέγω, ὅταν ὁ Πρόεδρος ἐπαναφέρῃ τὸν λαλοῦντα εἰς τὴν τάξιν, ἔστω καὶ ἀδικῶς, ὀφείλει νὰ τὸν σιδηρῇ, ἄλλως δὲν εἶναι συζητήσις κοινοβουλευτικὴ.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Δὲν ἐξῆλθε τῆς τάξεως.

ΔΑΓΡΕΣ. Ὅταν ὁ Πρόεδρος ἐκφέρῃ μίαν γνώμην ὀφείλει ὁ βουλευτὴς νὰ τὴν σιδηρῇ.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Θὰ φέρω τὰ στενογραφημένα πρακτικά, διὰ νὰ ἴδῃτε ὅ· ἐξῆλθεν. Ὁ κ. Λομβάρδος δὲ ἐξέρχεται ποτὶ.

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Λυποῦμαι, κύριοι, εἰς τὰ διατρέξαντα. Ὅταν ἐσυγκρίσωμεν οἱ κύριοι, οἱ ὁποῖοι ἐκάμουν τὰς παρατηρήσεις τὰς ὁποίας μοὶ ἐκάμουν, τότε θὰ ἴδωσιν ὅτι ὅχι κατάχρησις τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, ἀλλὰ λίαν μετριοπαθὲς χρῆσις αὐτῆς ἐγένετο ἐκ μέρους μου. Ἐνθυμηθῆτε τίς προσεκάλεσε ὅλον αὐτὸν τὸν θόρυβον ἦτον ἡ ἐρώτησις τὴν ὁποίαν ἐπαναλαμβάνω, νὰ μὰς εἴπῃ ἡ Κυβέρνησις ἀπορῶναι ἢ ὅχι τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσέγαγεν ἐν τῇ Βουλῇ. ἔχω τὸ δικαίωμα, κύριοι ὑπουργοί, νὰ κάμω αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν; σὲς προσβάλλω με τοῦτο; ἀπερῶναι τὸ νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσέγαγετε ἢ δὲν τὸ ἀπερῶναι; διότι, λέγω, ἐάν μὰς εἴπητε ὅτι τὸ ἀπερῶναι, τότε ἔχει τὸν τόπον τῆς ἡ παρατήρησις τοῦ ἀξιολύμου συναδέλφου μου κ.

Μίληση ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει νὰ σκιεθῇ ἐπ' αὐτοῦ· ἐάν εἴπητε ὅτι δὲν τὸ ἀπερῶναι, ἀλλὰ περιμένετε πληροφορίας, τοῦτο ἀξίζει διὰ τὸν ἑαυτὸν σας. Ἐγὼ φρονῶ ὅτι ἡ βουλὴ δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἀνάγκην νὰ λάβῃ πληροφορίας ἀλλὰς εἰμὴ μόνον νὰ σκιεθῇ ἐπὶ τῶν προτάσεων, τὰς ὁποίας τὴ καθυπεβάλετε, τὰς ὁποίας ὑπεστηρίζατε καὶ ἐσυστήσατε ὡς κατεπιγυούσας. Ἐπομένως ἐπαναλαμβάνω διὰ τρίτην φορὰν τὴν πρότασιν μου νὰ μὰς εἴπῃ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἡξεύρωμεν ποῦ εὐρισκόμεθα, ἀπορῶναι, ἀπέσυρε δηλ. ἢ ὅχι τὸ νομοσχέδιον περὶ ληστείας;

ΑΘ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Κύριε Πρόεδρε, τὸν λόγον παρακαλῶ. Κύριε πρόεδρε, κάμνω τὴν παρατήρησιν τὴν ἀκόλουθον, ὅτι, ἐάν προσέχωμεν περισσότερον εἰς τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, θεσπίως δὲν ἤθελμεν ἔχει σήμερον αὐτὴν τὴν περιττὴν συζήτησιν καὶ δὲν ἤθελμεν φθάσει εἰς ὅ,τι ἐφθάσαμεν. Τί λέγει ὁ κανονισμός, κ. πρόεδρε; ὅτι ἡ Βουλὴ ἀφοῦ συνέλθῃ ἐκλέγει τὰς διαφόρους ἐπιτροπὰς. Ποῖος εὐρίσκεται εἰς συνέφειαν μετὰ τὰς ἐπιτροπὰς, κ. πρόεδρε; κανεὶς ἄλλος παρὰ μόνον καὶ μόνον ἡ Βουλὴ, ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ εἶναι μέρος τῆς Βουλῆς. Ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ Πρόεδρος ἀκόμη ὁσάκις ἐπισήμως πρόκειται νὰ συνεννοηθῶν μετὰ τὰς ἐπιτροπὰς, δὲν χυμποῦν νὰ συνεννοηθῶν παρὰ τῇ ἰδιαιτέρᾳ προσκαλήσει τῶν ἐπιτροπῶν· ὁσάκις δὲ πρόκειται ν' ἀνακοινώσωσιν εἰς τὰς ἐπιτροπὰς ἐπισήμως ὅ,τι δὴποτε δὲν ἔχουν δικαίωμα παρὰ ν' ἀνακοινώσωσιν εἰς τὴν Βουλὴν. Εἰς ποῖον μέρος, εἰς ποῖαν διάταξιν τοῦ κανονισμοῦ εὐρίσκεται τὰς

ήμερησίας διατάξεως ἀνευ ψηφοφορίας. Διὰ τοῦτο δὲν ἐπὶ τῆς αἰτίας τὸν λόγον τοῦ ἀξιωματικοῦ προέδρου τῆς κυβερνήσεως. Ἡ ἀντιπολίτευσις θεδαιοὶ τὸν κύριον πρωθυπουργόν, ὅτι οὐτε τὸν ἑνα πλάγιον σκοπὸν ἐπεδίωξε διὰ τῆς συζητήσεως οὕτω τὸν ἄλλον. Ἡ ἀντιπολίτευσις ἀπλῶς ἠρώτησε διὰ νὰ μάθῃ, ἂν ἀναβάλλῃ ἢ ἀνακαλῇ ἢ κυβερνήσῃ τὸ νομοσχέδιον περὶ ληστείας. Δὲν ἐνοῶ λοιπὸν τῶρα τὴν πρότασιν, ἣν ὁ ἀξιωματικὸς βουλευτὴς κύριος Κριστενίτης ζητεῖ νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν. Ἄς ἔχῃ ὁρᾶν, καὶ ὅταν παρουσιασθῇ ἐξ ἡμῶν κατηγορία κατὰ τοῦ ὑπουργείου, τότε ἂς δείξῃ τὸν ζήλον καὶ τὴν ἀρτίωσίν του εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ἡμεῖς κατὰ τοῦ ὑπουργείου πρότασιν κατηγορίας δὲν φέρομεν (θόρυβος). Καί, κύριε πρόεδρε, προσθέτω ἀκόμη, ὅτι ἂν εἴχομεν σκοπὸν νὰ φέρωμεν, ἂς ᾗναι θεδαιοὶ ὅστις δέηποτε, ὅτι δὲν θὰ ἐδισταζόμεν νὰ τὴν ἐπιδιώξωμεν, φανερά καὶ ἀπροκαλύπτως.

ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Τὸ θέμα τοῦ κυρίου Κριστενίτου, κύριε πρόεδρε, δὲν ἐμπεριέχει οὐτε κατηγορίαν οὐτε τίποτε, ἀλλὰ μᾶς φέρει εἰς τὴν λύσιν τῆς συζητήσεως. Πρέπει λοιπὸν νὰ τεθῇ ἐν θέμα.

ΜΙΑΛΗΣΗΣ. Τοιοῦτον θέμα τίθεται, ὅταν ἐπερωτῶνται ἡ ἐλέγχεται τὸ ὑπουργεῖον. Ἄν θέλουν νὰ δείξουν μίαν φορὰν περιπλέον ὅτι ἔχουν πλειψηφίαν, ἂς τὸ κάμνουν.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Ὅταν εὐχαριστούμεθα ἀπὸ τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπουργῶν, πάντοτε εἰς αὐτὸ ἀπολήγομεν (θόρυβος).

ΠΟΛΛΟΙ (ἐξ ἀριστερῶν). Ἐμπρὶς, κύριε πρόεδρε, ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν, κύριοι, καθήσεται εἰς τὰς εἵρας σας. Ὑπάρχει πρότασις·

Εἰς βουλεύτην. Νὰ ἐξελεθῶν ἀπὸ τὰ δωμάτια οἱ ἐν τοῖς δωματίοις κ.κ. βουλευταί. (Ἐξέρχονται καὶ καταλαμβάνουν τὰς εἵρας).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ θέμα εἶναι· ἡ Βουλὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τὰ ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν λεγθέντα μεταβαίνει εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

ΠΟΛΛΟΙ (ἐκ δεξιῶν). Εἵμεθα σύμφωνοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Οἱ παραδεχόμενοι νὰ ἐγερθῶσιν (ἐγείρονται σχεδὸν ὅλοι). Παραδέχθη.

Μεταβαίνομεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐξωτερικῶν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ προξένου, ἡ ὁποία παρεπέμθη εἰς τόπωσιν, ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἡ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ἐπιτροπὴ

Λαβοῦσα ὑπ' ὅψιν τὸ ὑποβληθὲν αὐτῇ νομοσχέδιον, δι' οὗ ὁρίζεται ὁ μισθὸς τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Γενικοῦ Προξένου, ὅταν οὗτος φέρῃ τὸν βαθμὸν διπλωματικοῦ πράκτορος, εἰς δραχμὰς χιλίας πεντακοσίας κατὰ μῆνα, καὶ ἐκτιμήσασα τοῖς ἐν τῇ συννοδευούσῃ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ἐκθέσει λόγους τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ·

Γνωμοδοτεῖ

Νὰ γίνῃ δεκτὸν, ὡς ἔχει, τὸ ἀνωτέρω νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Ὀκτωβρίου 1869.

Ὁ Πρόεδρος

ΕΠ. ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ.

Τὰ Μέλη

Σπ. Αιωνταράκης, Γ. Ρούφος, Κ. Λομβάρδος.

Ὁ Εἰσηγητὴς

Α. Κ. Μεταξᾶς.

Ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δεκτὸν ἀνευ ἀντιρρήσεως διὰ δευτέραν φορὰν τὸ περὶ τροποποιήσεως τοῦ ΡΠΗ νόμον περὶ ἐξορύξεως τῶν ἐν τῇ Μήλῳ μυλοπετρῶν, καὶ γνήσιν νομοσχεδίων.

Ἀρχεται ἡ ἀνάγνωσις διὰ δευτέραν φορὰν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπικερνώσεως τοῦ περὶ μισθώσεως τοῦ παρὰ τῇ Κόμῃ ἐθνικοῦ μεταλλείου γυαιαθράκων συμβολαίου.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ. Κύριοι, πολίταις τις ἀνηνέχθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον παραπονούμενος ὅτι εἰς τὰ ὅρια τὰ σημειούμενα ἐν τῇ συμβάσει ἐλαττεῖ γὰρ λανθὼς τι, τοῦτέστιν ὅτι μέρος τῶν γαιῶν τῶν παραχωρηθεισῶν εἰς τὴν μεταλλευτικὴν ἐταιρίαν συμπεριλαμβάνεται ἐντός τῶν ὁρίων τῆς συμβάσεως τῆς προκειμένης. Ἐπειδὴ ὁ ἐπιθεωρητὴς κύριος Βουγιούκας, ὅστις συνέταξε τὸ πρακτικὸν μέρος εἶναι ἀπὸν, παρακαλῶ ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπιψήφισις ἕως οὗ εἴλθῃ.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ Μίαν παρατήρησιν παρακαλῶ, κ. Ὑπουργέ. Καθιερῶτε ἀτέλειαν τινὴ ἐπὶ τῶν δατμῶν καὶ τοῦ εἰσπραγτικοῦ τέλους δι' αὐτὴν τὴν ἐταιρίαν δὲν εἶναι καλλίτερον νὰ ἐπεκταθῇ εἰς ὅλας τὰς τοιοῦτου εἶδους ἐταιρίας αὐτὴ ἡ ἀτέλεια; Παρακαλῶ νὰ τὸ σκερθῇτε.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ. Γίνεται τοιαύτη παρατήρησις καὶ ἀπ' αὐτὸν τὸν πολίτην καὶ θὰ γίνῃ σκέψις καὶ θὰ σὰς ἀπαντήσω.

ΔΑΓΡΕΣ. Ὁ ἀνεμχθεὶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον μοῦ ἐνεχείρισεν μίαν ἀναφοράν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐκθέτει τοὺς λόγους καὶ ἀναφέρεται καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ αντικειμένου, τὸ ὁποῖον λέγει ὁ κ. Κουμουνδούρος. Παρακαλῶ νὰ ἐπιτρέψῃ ἡ Βουλὴ νὰ κατατεθῇ εἰς τὸ Προεδρεῖον ὅπως τὴν λάβωσιν ὑπ' ὄψιν ὅλοι οἱ κ.κ. βουλευταί, ὅσοι θέλουν κατὰ τὴν συνήθειαν.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ἄν ἐγκρίνῃ ἡ Βουλὴ, ἂς σταλῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον.

ΔΑΓΡΕΣ. ἔχει καὶ ὁ ὑπουργὸς εἰς χεῖρας τοῦ ὁμοίαν ἀναφοράν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν θὰ ᾗναι ἐδῶ καὶ ὅστις τῶν κ. βουλευτῶν θέλει δύναται νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

Ἀναγινώσκεται καὶ γίνεται δεκτὸν διὰ πρώτην φορὰν τὸ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν νομοσχέδιον.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Παρακαλῶ, κύριε Ὑπουργέ τῶν Στρατιωτικῶν, νὰ μᾶς σταίτετε ἂν ᾗναι δυνατόν τὴν σημείωσιν πόσοι εἶναι τῶρα εἰς ἐνέργειαν;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ. Πολὺ καλά.

ΣΠΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ἄρθρ. νομίζω, πῶς ὁ παλαιὸς νόμος διακρίνει πόσοι εἶναι λοχηγοί, ὑπολοχηγοί καὶ ἀνθυπασπισταί. Νομίζω ὅτι εἶναι καλλίτερον νὰ σημειωθῇ καὶ ἐδῶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἐκάστου βαθμοῦ, καὶ ὅχι ἐν συνόλῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποδεαστέρων ἀξιωματικῶν.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ. Αὐτὴ ἡ διάκρισις μέχρι τοῦδε δὲν ἐγίνε διὰ τοὺς κατωτέρους ἀξιωματικούς· ἂν φέρατε τροπολογίαν ἄλλος ὁ λόγος.

Ἀναγινώσκονται καὶ γίνονται δεκτὰ διὰ πρώτην φορὰν τὰ νομοσχέδια περὶ στρατολογίας διὰ τὸ ἔτος 1870 καὶ περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, παρακαλῶ αἱ ἐπιτροπαὶ ὅσαι ἔχουν ἀνά χεῖρας νομοσχέδια νὰ τὰ φέρωσιν εἰς τὴν Βουλὴν· πρὸ πάντων παρακαλεῖται ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Ν' ἀναγγεῖλητε τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, κ. Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἶναι τὰ νομοσχέδια, τὰ ὁποῖα ἀναγνώσθησαν διὰ πρώτην καὶ δευτέραν φορὰν σήμερον.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Εἶναι καὶ ἄλλα αἱ ὁποῖαι προτιμῶνται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δικαιωματικῶς δεῖται, θὰ τὰς γράψωμεν.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Νομίζω ότι η μόνη επιτροπή η οποία δεν εικάσθη είναι η επί της εκπαιδευτικής ενώπιον δε αυτής είναι δύο σπουδαιότατα νομοσχέδια το περί δικαστικής των κληροδοτημάτων και το περί του κανονισμού του πανεπιστημίου. Είναι γνωστόν, κύριοι, ότι πρό δεκαετίας πρόκειται να λάβη το πανεπιστήμιον τὸν ὀριστικὸν κανονισμόν του. Δυστυχῶς μέχρι τοῦδε μεθυσ τὰς ἀποπειράς, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο, τὸ πανεπιστήμιον διατελεῖ ὑπὸ ὀργανισμόν προσωρινόν τοῦ 1837. Φοβοῦμαι λοιπόν, ὅτι εἶναι πολὺ πιθανόν τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ νὰ μὴ προεβῇ νὰ ψηφισθῇ κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην, διότι εἶναι σπουδαῖον, περιέχει πολλὰς διατάξεις· καὶ διὰ τοῦτο θὰ παρακαλέσω τὴν Βουλὴν νὰ προτρέψῃ τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὴν νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως τοῦ νομοσχεδίου τοῦ ὡς καὶ τοῦ περί κληροδοτημάτων καὶ νὰ φέρῃ τὴν ἐκθεσὶν τῆς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ κ. πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς παρακαλεῖται νὰ προσκαλέσῃ τὰ μέλη.

ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς εκπαιδευτικῆς ἀμα ἔλαβε τὰ νομοσχέδια συνῆλθεν, ἀλλὰ δὲν ἔχει παρὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ὅπου τὰ ἔλαβε· συνῆλθεν, ἔθεσε τὰς θέσεις τῆς πῶς θὰ ἐργασθῇ καὶ αὐριον συνέρχεται τὴν δεκάτην ὥραν διὰ νὰ προχωρήσῃ. Ἀλλὰ τὰ δύο αὐτὰ νομοσχέδια εἶναι πολὺ σπουδαῖα, ἐπομένως δὲν νομίζω ὅτι εἰς βραχύτατον χρόνον ἡμποροῦν νὰ ἐξετασθῶσι· διότι νομίζω ὅτι ἡ ταχύτης δὲν θὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα καλόν. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον νομίζω ἡ ἐπιτροπὴ ἐργάζεται καὶ θὰ κάμῃ τὸ χρέος τῆς ὅπως εἶναι δυνατόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παρακαλεῖται νὰ ἐπιταχύνῃ ἡ ἐπιτροπὴ τὰς ἐργασίας τῆς.

ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ. Τὸ περί εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν, κ. πρωθυπουργέ;

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ. Ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς Μεσολογγίου κ. Δεληγιώργης ἐρωτᾷ, ἂν θὰ παρουσιασθῇ τὸ νομοσχέδιον περί τῆς εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν· ἀπαντῶ τὰ ἑξῆς, Τὸ νομοσχέδιον περί εὐθύνης

τῶν ὑπουργῶν εἶναι, κύριοι, σπουδαιότατον· εἶναι κατηρτισμένον ἤδη, ἀλλ' ἡμεῖς πρωτόπιοι περί τὴν νομοθετικὴν τοιοῦτων νομοθετημάτων, ἔχομεν ἀνάγκην νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἄλλα νομοθετήματα ἢ ἄλλα σχέδια τοῦλάχιστον, τὰ ὁποῖα παρουσιάσθησαν εἰς ἄλλα ἔθνη πλέον προωδευμένα ἀπὸ ἡμᾶς. Ὁ εὐγλωττος βουλευτὴς Μεσολογγίου θὰ ἀνέγνωτεν, ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ κοινοβουλευτικοῦ τῆς βίου, μολονότι τρεῖς ἢ τέσσαρες, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἐγένοντο σπουδαῖαι συζητήσεις περί τοιοῦτου νομοσχεδίου, ὅτι δὲν κατωρθώθη νὰ ψηφισθῇ τοιοῦτον καὶ τὸ κοινοβουλευτικὸν πολίτευμα ἐξέπνευσε χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ λάβῃ τοιοῦτον νόμον. Ἡ βραδύτης λοιπὸν πηγάζει, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα ἡ κυβέρνησις εἶχεν ὑπ' ὄψιν, ἐπληροφορήθη ἐσχάτως, ὅτι εἰς τὴν ἰταλίαν παρουσιάσθη ὑπὸ πολιτικοῦ ἀνδρὸς σπουδαιότατον τοιοῦτον σχέδιον καὶ ἐζήτησε νὰ τὸ λάβῃ διὰ νὰ μεταλάβῃ τὰς διατάξεις αὐτοῦ. Κατὰ δυστυχίαν μέχρι τοῦδε τὸ νομοσχέδιον αὐτὸ δὲν μᾶς ἦλθε· νομίζω ὅμως, ὅτι προσεγγὺς θέλει ἔλθαι· ἡ δὲ κυβέρνησις θέλει ἐπισπεύσει ὅσον τὸ δυνατόν τὴν παρουσίαν τοῦ νομοσχεδίου τούτου. Θὰ προσπαθῶμαι, κύριοι, νὰ παρουσιάσω ἐνώπιον τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον ὅχι τέλειον, ἀλλ' ὅσον τὸ δυνατόν τελειότερον, διότι τὸ τοιοῦτον, ὡς δὲν ἀγνοεῖ πρό παντός ἄλλου ὁ κ. Δεληγιώργης, εἶναι λίαν δύσκολον, λίαν δυσχερές. ἔχει συμφέρον λοιπὸν τὸ ὑπουργεῖον νὰ ᾔναι ὅσον τὸ δυνατόν καλλίτερον. Ἐλπίζω δὲ ὅτι, καὶ ἂν ἔχη ἀτελείαι, αὗται θέλουσι καταδειχθῇ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ ὅτι τὰ πρῶτα τῶν κ. βουλευτῶν θέλουσι συντελέσει νὰ τὸ καταστήσωσιν ὅσον τὸ δυνατόν τελειότερον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχει τις τὸν λόγον;

ΤΙΝΕΣ. Τί λόγον;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐργασίαν, κύριοι, δὲν ἔχομεν ἄλλην.

Λύεται ἡ συνεδρίασις. (Ὦρα 3 μ. μ.)

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

